

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Kosilnica brez voznika

V svetu že poznajo kmetijske stroje brez voznikov. Tak primer je preprosta samohodna kosilnica, ki se orientira s pomočjo kamere.

stran 3

Jagode velikanke

Če želite videti nenavadne vrtno jagode, potem se morate ogledati na Velikem hribu pri Kranju. Nekatere imajo premer tudi do 10 cm.

stran 4

4. julij — dan borca

Izročilo 4. julija nas uči, da smo le enotni tako močni, da lahko premagamo vse krize, torej tudi sedanjo.

stran 6

Matjaž in Oto stavila na vse — in vse dobila

Rally avtomobilistov Loka 86 je prinesel veliko uspeha domačinom. Posadka Flego — Luznar je bila druga v skupni razvrstitvi državnega prvenstva in prva v razredu do 1150 cm.

stran 8

Pazi na glavo: bazensko dno je trdo

Že se je primerilo, da je »neznani le-teči predmet« zadel enega od turistov pri poležavanju na blazini. Pritel je z blejskega gradu.

stran 9

Iskra proslavila 40 let in dan borca

Prihodnost v delu in znanju

Kranj, 28. junija — Skoraj 25 tisoč delavcev iz vseh tovarn Iskre se je v soboto zbralo na dnevu Iskre in proslaviti 40. obletnice Iskre na sejmišču v Kranju. Množično delavno in družabno srečanje iskrašev je potekalo pod geslom, da je prihodnost tega industrijskega velikana v delu, znanju in še učinkovitejši uveljavitvi na svetovnem trgu. To je še posebej poudaril tudi predsednik predsedstva SRS France Popit v pismu, ki ga je poslal iskrašem, in dodal, da pa to ni le naloga Iskre, ampak vse Slovenije in tudi Jugoslavije. Iskraše je nagovoril predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Torkar, slavnostni govornik pa je bil Peter Kobal, direktor Kibernetike. Zborovalci so poslali pozdravno pismo predsedstvu Jugoslavije, mladi delavci Iskre iz Kranja pa so predali prehodno zastavo srečanja mladim iz Iskre Delte, ki bo organizator prihodnjega srečanja. Tako kot vsa leta nazaj so podelili nagrade Iskre; glavno je prejel Jože Poklukar iz Telematike, nagrade Iskre pa Janko Jelenc iz Široke potrošnje, Ludvik Jelinčič iz Industrije avtoelektričnih izdelkov, Janez Kern iz sozda Iskra, Božo Lampič iz Kibernetike, Anton Ogorelec s fakultete za elektrotehniko in Zdene Skok iz Iskre Commercea.

J. Košnjek

V soboto izseljenski piknik

Škofja Loka, 1. julija — V soboto, 5. julija, bo na grajskem vrtu 31. izseljenski piknik. Začel se bo dopoldne okrog 10. ure, ko bodo v pozdrav gostom iz tujine in domačih krajev pred občinsko stavbo igrali loški godbeniki in plesali starološki folkloristi. Kulturni program na grajskem vrtu se bo začel ob enih in bo trajal nekako do petih popoldne. V njem bo razen številnih domačih skupin nastopil zdomski trio sestre Budja s Švedske in mladinska pevka z zbora iz Clevelanda ter Chicaga. V veseliščnem delu programa bo igral ansambel Ivana Ruparja. Če bo v soboto slabo vreme, bo piknik v nedeljo.

H. J.

LIPNICA, 26. JUNIJA — Lipniški šolarji so v sredo prejeli spričevala, zvonec je umolknil, šolska vrata pa se kljub temu niso povsem zaprla. Učenci od petega do sedmega razreda so se v četrtek in petek vrnili v šolo z lopatami, grabljami, samokolnicami in z obilo volje do dela. Urejali so šolsko zemljišče, po katerem poteka del novega vodovoda od Kroke do Dobrave. (Več o akciji lipniških šolarjev na 7. strani.) -cz

Gorenjci!

Jutri ali v četrtek vam Gorenjski glas pripravlja posebno presenečenje. Počakajte vašega pismonošo, da vam izroči naše darilo.

Končan 13. kongres ZKJ

Krasi naj nas delo, ne besede

Beograd, 28. junija — Končan je 13. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Na njem je bilo izrečenih veliko besed in zaobljub. Strne-mo jih lahko v naslednje sklepe. Jugoslavija mora še naprej ostati država delavskega razreda, država socialističnega samoupravljanja in neuvršenosti, država bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, enako odgovornih zase in za razvoj federacije, ter država večje odgovornosti za uresničevanje sprejetega. Smernice kongresa, zapisane v devetih resolucijah, spremenjen partijski statut in poti za reševanje krize so dovolj jasne za delo in ne le za besedičenje, ki je bilo preveč značilno za obdobje pred 13. kongresom. Vsak mora storiti tisto, kar je njegova dolžnost, kar mu nalagata delo in družba, brez izmikavanja in sprenevanja. To še posebej velja za komuniste in njihovo zvezo komunistov. Njena vloga je v preteklosti preveč zvedenela in samo uspešen spopad s težavami ji bo vrnil ugled. Po dejanjih nas bo cenila tudi tujina, kjer še marsikdo meni, da je socialistično samoupravljanje krivo za težave in da ta sistem ni sposoben živeti. To zmotno mišljenje je padlo na plodna tla tudi doma.

Najslabše bo in nihče ne bo moral odpustiti zvezi komunistov in drugim subjektivnim silam, če bomo na prihodnjem kongresu spet ponavljali stare napake in težave in če ne bomo pred ljudi stopili z rezultati, ki pa so lahko samo posledica dela. To je odgovorna naloga novega centralnega komiteja, izvoljenega na kongresu, in njegovega predsedstva, ki ga bo vodil Milanko Renovica.

J. Košnjek

Vžgati ogenj v ljudeh

4. julija 1941 je politični biro centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije sprejel sklep, naj osvobodilno gibanje preide iz priprav v oboroženo vstajo.

Bil je to čas, ko je bila vsa Evropa zaradi bliskovitih prodorov Hitlerjevih sil proti Leningradu, Moskvi, Kijevu in vrste že zasedenih evropskih dežel kot okamenela. Na odporniško gibanje so takrat le malokje mislili. Slovenija je tedaj že imela Osvobodilno fronto. Hujši je bil pritisk in teror okupatorja, hitreje in močneje so se dvigale iskre upora. Partija je bila kljub peščici komunistov, ki jo je združevala, močna, tako močna, da je s svojo odločno besedo, s pravnim prikazovanjem in očitno položaja slovenskega in jugoslovanskih narodov v tej Hitlerjevi igri dvignila na noge vse napredno. Dokazala je, da je partizanska akcija možna tudi v Sloveniji, kjer se stikajo in prepletajo vojaški in politični interesi močnih fašističnih držav.

Ni bilo lahko. Že prve iskricke upora je sovražnik zadušil v krvi. Ječe so se polnile, padali so talci, goreli so domovi. Za enega Nemca petdeset talcev. Vrt begunjske graščine je krvavo vzcvetel. Bilo je hudo, da huje skoraj ni moglo biti. Vendar se je prav takrat pokazalo, da tudi ideje postanejo materialna sila, kadar jih množice sprejmejo za svoje. Pod vodstvom partije in Osvobodilne fronte smo izbojevali boj. Cel niz globokih človeških vrednot, ki jih je blagostanje zadnjih desetletij izničilo, zavrglo, je nosil s seboj ta naš boj.

Zakaj smo v prvih letih po vojni dosegali tak napredek, tolikšne uspehe in to brez zunanje pomoči? Ker smo bili delavni, ker je bilo sožitje med strokovnjaki, mojstri in delavci, ker so vse »ljudeh vrednote naše borbe, ker smo imeli vzore, kako se je treba žrtvovati.

Danes spet potrebujemo vzore, zanesenjake. Rabimo ljudi, ki bi vžgali ogenj v ljudeh.

D. Dolenc

Občinska konferenca SZDL Kranj in
Republiška konferenca ZRVS Slovenije

vabita

Gorenjce, da se udeležijo

XVI. srečanja rezervnih vojaških starešin
Jugoslavije »Bratstvo in enotnost« in
XVIII. zbora gorenjskih aktivistov in borcev NOV

v petek 4. julija 1986, ob 11. uri na Gorenjskem sejmu v Kranju
Slavnostni govornik bo predsednik CK ZKS Milan Kučan.

V programu sodelujejo kulturno-umetniške skupine in posamezniki.
Po končani uradni prireditvi bo tovariško srečanje.
Za zabavo bo poskrbel ansambel Vita Mužiniča, za postrežbo pa Živila iz Kranja.

90
MERKUR KRANJ

ISKRINO PRAZNOVANJE — Iskraši so slovesno proslavili dan borca in 40 let delovanja Iskre. Več o Iskri na 3. strani. — Foto: J. Košnjek

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Kompas
BOUQUE

TURISTIČNIH
USLUG

aerodrom
ljubljan

DIREKTI TELEFON (04) 22-347
ali 21-113 ali PREKO CENTRALE
20-701 na inform. številki:
481, 482 in 483

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

13. kongres ZKJ

Odločne in jasne kongresne zahteve

Beograd, 28. junija — V štirih kongresnih dneh je bilo v beograjskem kongresnem središču Sava povedano veliko kritičnega na račun položaja v Jugoslaviji in zvezi komunistov, vendar s prepričanjem, da moramo dobiti tudi to bitko v prid človeka, delavca in trdnice ter enotne socialistične samoupravne Jugoslavije, seveda pa moramo delati drugače. Zveza komunistov se ne sme več obnašati kot partija na oblasti, ampak kot vodilna idejnopolična moč socialističnega samoupravljanja, kot zaupanja vredna organizacija, sposobna in dolžna stati v prvih vrstah boja za napredek. Zato v njej ni prostora za omahljivce in ljudi, za katere je ZK samo fasada za uresničevanje svojih interesov. Zveza komunistov je del socialistične fronte naprednih sil in ne iz nje iztrgana organizacija. V družbi in zvezi komunistov je odgovornost ena največjih vrednot, njeni sklepi pa so obveznost za vsakega člana, ne glede kje živi in dela in kako visoko je na družbeni lestvici. Zveza komunistov Jugoslavije je enotna organizacija delavskega razreda in ne seštevek republiških in pokrajinskih partij, prav tako pa je enotna tudi Jugoslavija, v kateri imajo republike in pokrajine odgovornost za svoj razvoj in za obstoj in razvoj Jugoslavije, grajene na sklepih Avnoja. Za gospodarske in nacionalne probleme smo v glavnem sami krivi, ker se reševanja lotevamo nepozno, neučinkovito in nečelovito, brez iskrene volje in namer, da jih resnično odstranimo.

V Jugoslaviji ne more imeti vsakdo svoje revolucije in svojih predstav o njej, zanesljivo pa smo za revolucijo vsi odgovorni, so poudarjali na kongresu. Ločiti moramo, kaj je nacionalizem in kaj je težnja po uveljavljanju nacionalnega. Volitve morajo biti se demokratičnejše, z odprtimi listami in več kandidati. Končno že uresničimo kmetijsko politiko in pridelajmo čim več hrane doma in uvažajmo tisto, česar nimamo. Zveznemu izvršnemu svetu je treba dati podporo pri ukre-

pih za ozdravitev gospodarstva. Delajmo kot dobri gospodarji, odprti svetu in znanju naredimo sistem, da bo dober gospodar nagrajen, slab pa kaznovan in ne obratno, kot je sedaj. Nobene potrebe ni, da v zvezni skupščini oblikujemo še zbor združenega dela. Združeno delo in delavci imajo v sedanjem skupščinskem in delegatskem sistemu dovolj možnosti za uveljavitev svojega interesa, samo če to omogočimo. Kultura v Jugoslaviji ne sme biti več izkoriščana za razpihovanje nacionalne mržnje, ampak je kultura element napredka ljudi in družbe. Ugleda v svetu, ki ga imamo, ne smemo zapraviti. Čim trdnjša bo Jugoslavija, večji bo naš ugled. Zavzemamo se za dobre in enakopravne odnose s sosedami in vsemi državami sveta, nasprotovani pa bomo vsem poskusom ogrožanja Jugoslavije. Političnega sistema ni treba spreminjati. Treba ga je samo dopolniti s tistim, kar je boljše, predvsem pa ga je treba spoštovati. Spoštovati in uresničevati bo treba stabilizacijski program, oblikovati pa tudi takšno energetsko politiko, ki bo dala največ in bo varna. Jedrske elektrarne niso edini način za pridobivanje energije. Vsak je upravičen do toliko dohodka, kolikor ga resnično sam ustvari s poštenim delom. Med milijarderji še ni delavecov za stroji. Brezposelnost je jugoslovanski problem in ne le problem nekaterih republik in pokrajin. Ne smemo več dovoljevati napadov na Jugoslovansko ljudsko armado, saj je zrasla iz revolucije in je danes zagotovilo naše varnosti in samostojnosti. JLA ni sila nad družbo, ampak njen del.

To je le del misli razpravljalcev na 13. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Veliko delegatov je še želelo govoriti, vendar bi se kongres preveč zavlekel. Na zboru jugoslovanskih komunistov so bile zanesljivo povedane vse bistvene stvari za današnjo in prihodnjo Jugoslavijo in njeno Zvezo komunistov.

J. Košnjek

Obnovljeno obeležje na Mošenjski planini

Radovljica, junija — Občina Radovljica praznuje 5. avgusta. Tega dne je bil leta 1941 na Jelovici ustanovljen Cankarjev bataljon. Občinski odbor Zveze borcev Radovljica bo do praznika poskrbel za obnovo temelja in zidovja koč na Mošenjski planini ter za postavitev nadstrešnice in plošče z imeni 11 borcev Cankarjevega bataljona, ki so na tem mestu padli 13. januarja leta 1942. Letošnja radovljiška občinska proslava ob občinskem prazniku in 45. obletnici vstaje bo 2. avgusta na Vodiški planini.

JR

Bohinjski borci tudi letos na Voje

Bohinjska Bistrica — Krajevne borčevske organizacije iz Bohinja in Planinsko društvo Srednja vas pripravljajo tudi letos v počastitev dneva borca tradicionalno srečanje bohinjskih borcev na planini Voje.

Srečanje bo v nedeljo, 6. julija, dopoldne. Borcem bo govoril sekretar OK SZDL Radovljica Bogo Odar, program pa pripravljajo kulturne skupine iz Bohinja. Članica aktivna kmečkih žena bodo poskrbele za hrano. Poskrbljeno pa bo tudi za ples.

JR

Obeležje na Parkeljnovi kmetiji

Jesenice, 30. junija — Ob dnevu borca in v počastitev krajevnega praznika mestnih krajevnih skupnosti bodo v nedeljo, 6. julija, nedaleč od Prihodov v Planini pod Golico odkrili spominsko ploščo prvim jeseniškim partizanom. Na Parkeljnovi kmetiji so se zbrali prvi jeseniški borci na sestanku in se tu zmenili za akcije odpora proti okupatorju. Jeseniški borci in drugi občani bodo organizirali do domačije pohod, na Prihodih pa pripravili strelsko tekmovanje.

D. S.

Delegata zanima

Za družbeno gradnjo ni prostora

Žirovnica, 26. junija — Zaradi avtoceste, ki naj bi v prihodnje pejlala mimo Most, bodo morali porušiti več stanovanjskih hiš, med drugim tudi stanovanja Savskih elektrarn — temeljne organizacije Moste.

Delegati so na seji samoupravne stanovanjske skupnosti menili, da bi morali že zdavnaj poslikati nadomestno lokacijo blizu elektrarne ali jo vsaj planirati v občinskem srednjeročnem planu.

Delegati ugotavljajo, da v krajevni skupnosti Žirovnica dajejo prednost zasebni gradnji, kar je v nasprotju s plani razvoja delovnih organizacij v Žirovnici. Med drugim zabrezniška Planika načrtuje razširitev proizvodnih obratov in tudi ostale delovne organizacije bi rade vlagale v racionalnejšo družbeno gradnjo.

Vzroki, zakaj v krajevni skupnosti ni družbene gradnje, se zdijo delegatom neutemeljeni, še posebej, ker problemov za zasebno gradnjo nikoli ni bilo. Prepričani so, da arhitekturno primerna družbena gradnja — kot v Kranjski gori — nikakor ne bi kazila okolja. Zaradi neuresničene družbene gradnje se delovne organizacije, ki so združevale denar, čutijo materialno oškodovane in zahtevajo, da se družbena gradnja vključi v srednjeročni plan stanovanjske skupnosti in občinske skupščine.

D. Sedej

Reorganizacija v Železarni Jesenice

Obveščene je težko opehariti

Jesenice, 30. junija — Reorganizacija jeseniške Železarne na raznih posvetih, sestankih in seminarjih — Delavci sami ne bodo dopustili, da bi trpelo samoupravljanje

V jeseniški Železarni počasi, strpno in premišljeno pripravljajo reorganizacijo temeljnih organizacij združenega dela. Ko so dobili študijo o možnih organizacijskih spremembah, so organizirali več javnih razprav in posvetov, o reorganizaciji so povedale svoja mnenja družbenopolitične organizacije občine, predvsem občinski komite ZKS Jesenice. Vsi poudarjajo, da ob morebitni reorganizaciji, do katere naj bi prišli 1. januarja prihodnje leto, nikakor ne sme biti spodrinjeno samoupravljanje, ki ima v Železarni dolgo tradicijo. Že sedaj aktivno sodeluje pri samoupravnih in poslovnih odločitvah okoli 200 samoupravnih delovnih skupin, da ne govorimo o delavskih svetih, ki vplivajo na posamezne odločitve. Vodilo jim je — načeloma in v praksi — čim večja ekonomska učinkovitost in poslovna uspešnost.

Ni dvoma, da so nekatere temeljne organizacije zdaj prej ovira kot spodbuda za racionalno poslovanje, saj so jim zrasli nerazumno visoki plitovi. Številna dela bi učinkoviteje opravili združeni, enaka dela se ne bodo opravljala po večkrat, odpadlo pa bi tudi precej administriranja. V Železarni so po predlagani študiji ce-

lo izračunali, koliko bi se kje dalo prihraniti, če bi se drugače organizirali.

Jeseniška Železarna v reorganizacijo, ponekod tako hitro opravljeno in zato najbrž tudi z veliko površnosti in nedorečenosti, ne drvi na vrat na nos. Če že kažejo podatki, da se je na nekem seminarju, ki so ga pripravili prav na temo o načrtovani reorganizaciji, kar 72 odstotkov anketiranih izreklo, da je reorganizacija nujna ali zelo potrebna, potem si tega želijo predvsem delavci. Jeseniškega delavca ni bilo mogoče nikdar opehariti za njegove samoupravne pravice, čeprav se svojih dolžnosti včasih še premalo zaveda. Informiranje, ki ima pač toliko pomanjkljivosti in hib kot povsod drugod, je bilo v Železarni vedno vzorno, vrata za izražanje pobud, zamisli in nasprotovanj široko odprta. Človeku ali delavcu, ki lahko sprejema vsestranske informacije in ki ima vsaj malo samoupravne in delavne pameti, pa je v dovolj demokratičnem sistemu odločanja nemogoče prepričati, da ne bi uveljavil svoje volje.

Zato so občasni pomisleki, češ da bi se z reorganizacijo okrnile kakršnekoli samoupravne pravice, vsaj v Železarni Jesenice odveč. D. Sedej

Gneča pred mladinskimi servisi, praznina v mladinskih delovnih brigadah

Naj predsednik mladine prosi na kolenih?

Zanimanje za mladinsko prostovoljno delo upada — je resnica, pred katero je nesmiselno zatiskati oči. Kriza se nadaljuje in še celo pogloblja.

V nekaterih občinah so še pred brigadirsko sezono odpovedali sodelovanje na zveznih in republiških delovnih akcijah (mladinski funkcionarji zatrjujejo, da so se tako pač dogovorili), v drugih tik pred zdajci prirejajo nič kaj priljubljene in malo učinkovite »love za brigadirji«, mrzlično vrtijo telefonsko številčnico, razlagajo, prosijo mladane na kolenih...

Vse krivde za to, da brigade ostajajo doma ali odhajajo na delovišča nepopolne, ne kaže zvaliti na mladinska vodstva, niti jim ni mogoče naprtiti vseh očitkov, da so začeli prepozno evidentirati, da so premalo spodbujali mlade v šolah, delovnih kolektivih, krajevnih skupnostih. Ponekod so se trudili, pa vendarle so njihova prizadevanja rodila bore malo sadov. Mladi se raje odločajo za zaslužkarsko delo, kar med drugim kaže tudi precejšnja gneča pred mladinskimi (študentskimi) servisi, ali za drugačne, prijetnejše oblike preživljanja počitnic, za oblike, pri katerih ni »železne discipline«, »vojaškega vstajanja«... Časi so se namreč spremenili, mladim so se ob nič kaj rožnatih družbenih in gospodarskih razmerah razblinili nekateri ideali — in mladinske delovne akcije, ki so se v treh, štirih desetletjih vsebinsko malo spremenile, so naenkrat postale za njih nezanimive. Študijte so že zdavnaj naredili križ čez mladinsko prostovoljno delo (Mimogrede povedano: letos lahko domala na prste ene roke preštejemo vse študente z Gorenjske, ki so se odzvali povabilu mladinske organi-

zacije), njih vse bolj posnemajo tudi dijaki. Še največ zanimanja za delovne akcije je med mladimi v delovnih organizacijah, kjer pa za tovrstno dejavnost njihovih delavcev v času dopustov nimajo kaj dosti poslušar. V škofjeloški občini ugotavljajo, da so največ prošenj mladih za udeležbo na akcijah zavrnili prav v organizacijah, ki slabo gospodarijo ali poslujejo z izgubo. Tudi v kranjski mladinski organizaciji vse bolj nervozno pogledujejo na koledar, 13. julija naj bi odšla na republiško akcijo v Belo krajino 45-članska delovna brigada, pa so doslej evidentirali le polovico brigadirjev in še od teh se bo bržčas še kateri premislil. V radovljiški občini, kjer so se letos odločili le za lokalno akcijo na eni od bohinjskih planin, so poskušali privabiti mlade v brigado na razne načine, med drugim tudi z obljubami o nagradi 10 do 30 tisočakov na mesec. Tudi to ni dosti pomagalo. V brigadi, ki bo odšla na delovišče 6. julija, rešujejo čast radovljiškega mladinskega prostovoljnega dela — brigadirji iz prijateljske občine Svilajnac.

C. Zaplotnik

Gorenjske brigade — kje in kdaj

Mladi iz radovljiške občine bodo skupaj s prijatelji iz občine Svilajnac od 6. do 21. julija pomagali vojakom in kmetom pri gradnji vodovoda na planini Javornik. V škofjeloški občini načrtujejo letos dve lokalni akciji, ena brigada pa bo od 7. julija do 3. avgusta sodelovala na zvezni akciji Đerdap. V Trzinu bo avgusta lokalna akcija, na kateri bodo poleg domačih brigadirjev še mladi iz Zaječara. Deset Trzinčanov se bo 4. julija pridružil prijateljem iz Zaječara v bratski brigadi na zvezni akciji Timok. Na gradbišču nove elektrarne na Jesenicah bo od 6. julija do 6. avgusta lokalna akcija, na kateri bodo poleg domače brigade delale še tri od drugod. Nekaj Jesenicčanov se bo pridružil brigadirjem na akcijah v Sisku, Smederevu in na Kopaoniku, šestnajst pionirjev pa gorenjski pionirski brigadi. 45 delavcev sestavljene organizacije Sava iz Kranja je junija delala na zvezni akciji Kozjansko. 13. julija bo odšla kranjska brigada (če bo vsaj približno popolna) na republiško akcijo v Belo krajino, pionirska brigada France Prešeren pa bo od 13. julija do 2. avgusta delala v Slovenskih goricah.

D. Sedej

Spet smo bili nesklepčni

Jesenice, 30. junija — V zadnjem času se že kar pogosto dogaja, da so celo seje občinskih družbenopolitičnih organizacij nesklepčne, da ne govorimo o hudih stiskah samoupravnih interesnih skupnosti, ki so se v minulnem mandatnem obdobju kronično otevale z nesklepnostjo.

Lahko, da se tolažijo s prihajajočim toplim poletjem in skorajšnjimi dopusti delegatov, vzroki pa so verjetno drugje. Prezgodaj in preveč črnogledno bi tudi bilo, če bi odgovornost naprtili malodušnosti delegatov, pravkar izvoljenim in zatorej z obilo delegatske moči in vzdržljivosti.

Pravi vzroki so verjetno v ohlapnih in nezanimivih dnevnih redih sej. Saj je res, da se morajo sprejemati tudi sporazumi in pravilniki, za trimesečne rezultate gospodarjenja pa je junija že prepozno. Medtem je bilo že toliko sprememb, tudi zveznih ukrepov in zakonov, da se zdi delegatom — potratu časa in besed, če morajo zdaj razmišljati o analizi prvih treh mesecev.

»Pereče« problematike, ki ni bila obravnavana že na vseh »ravnih«, nikoli ne zmanjka. Tu so tako življenjsko boleči problemi, od sociale, do prehrane, cest, komunale, osebnih dohodkov, da za teme ne bi smelo biti zadrege. Za nobeno občinsko družbenopolitično organizacijo, ne za SZDL in ne za sindikat, ne bi smelo to biti »drugotnega« pomena, saj gre za celoten družbeno-ekonomski položaj delavca in občana, članstva teh organizacij.

Vsekakor so večkrat nesklepčne ali komaj sklepe seje, četudi na pragu poletja, dovolj resno opozorilo, da se tudi dnevnih redov sej ne sme sestavljati tako, da so za delegate nezanimive. Na seje, kjer gre le za formalne odločitve, jih zanesljivo ne bo, naj jih še tako opozarjamo na njihovo delegatsko odgovornost in obvezno udeležbo.

D. Sedej

Proslava ob dnevu borca

Radovljica — Svečanost ob jubilejnem prazniku dneva borca bo v torek, 1. julija, ob 10. uri v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici. O pomenu praznika bo spregovoril predsednik borčevske organizacije Slavko Staroverski. Podelili bodo medobčinska priznanja zveze borcev za Gorenjsko.

Trzin — Tradicionalno srečanje borcev, mladine in vseh občanov Trziča in okolice bo v soboto, 5. julija ob 11. uri na Bistriški planini. V kulturnem programu bo poleg skupine »Pobratenje« sodeloval pevski zbor BPT Trzin, ki bo po končanem programu imel še samostojen koncert. Za partizanski golaž bo poskrbela Lovska družina Kovor-Dobrča, ki praznuje 40-letnico. V šoli Heroja Bračiča v Bistrici bo od 3. do 6. julija odprta lovski razstava.

Razumna mera in resnost

Jesenice, 26. junija — Ko so na Jesenicah ocenjevali potek in rezultate letošnjih volitev, so med drugim predlagali nekatere novosti, ki naj bi jih upoštevali na prihodnjih delegatskih volitvah.

Ugotovili so, da bi bili lahko propagandni materiali vsebinsko boljše, spremembe volilnega pravilnika pa naj bi bile sklenjene najmanj leto dni pred naslednjimi volitvami. Volilci bi radi imeli možnost za neposredne volitve tudi republiških in zveznih funkcionarjev.

Ocenjujejo, da je med člani zveze komunistov vse večji odpor do prevzemanja odgovornosti, zato je odgovornost treba zaostri. V prihodnje naj bi bila utemeljitev evidentiranih možnih kandidatov obvezna, kandidati pa naj bi bili o evidentiranju tudi obveščeni. Tako bi se število kandidatov skrcilo na razumno mejo in potrebno resnost.

Pred volitvami bi morali imeti več časa za temeljite razprave v temeljnih okoliših. O kandidatih se pred volitvami ne sme kar odločati — mnenja o primernosti in neprimernosti kandidatov se morajo usklajevati.

D. S.

Gorenjski gospodarstveniki ocenjujejo ukrepe zvezne vlade

Slabe izkušnje z izvoznimi spodbudami

Kranj, junija — Zvezni izvršni svet je junija sprejel več ukrepov (nekaj pa jih bo še julija in jeseni), s katerimi naj bi spodbudil izvoz, povečal devizni priliv, ubrzdal inflacijo (in jo celo za petino zmanjšal), razbremenil gospodarstvo raznih obveznosti (za tisoč milijonov dinarjev), uskladili vse oblike porabe z gmotnimi možnostmi in odpravil še nekatere pomanjkljivosti.

Gorenjski gospodarstveniki, direktorje večjih delovnih organizacij, smo v petek povprašali za prvo oceno novih ukrepov. Pozdravljajo odločitve zvezne vlade, hkrati pa so ob nekaterih ukrepih zaradi slabih izkušenj v preteklosti tudi malce zaskrbljeni.

• Vse, kar vemo o ukrepih zveznega izvršnega sveta, smo zvedeli iz časopisov. V Železarni nismo prejeli dodatnih razlag; objavljeni pa nam je, da jih bomo kmalu dobili, je dejal Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora jeseniške Železarne. »Devalvacija nam ne bo veliko pomagala, ker je pri nas uvoz celo malenkostno večji od izvoza. Izvozne spodbude (Železarna izvozi 13 odstotkov proizvodnje, od te 70 odstotkov na Zahod in 30 odstotkov na Vzhod) bodo nekoliko izboljšale naš gmotni položaj, vendar le v primeru, če jih bo vlada sproti izplačevala. V nasprotnem primeru ne bomo veliko pridobili, ker bomo morali najemati draga posojila.«

• Pričakoval sem več čvrstjših in izdatnejših spodbud, je ukrepe ocenil Peter Kobal, direktor Iskre Kibernetike. »Ukrep za spodbujanje zaposlovanja je v nasprotju z mojo »filozofijo«. Zakaj? Zato, ker živimo v času, v katerem se zavzemamo za uvedbo avtomatizacije in robotizacije v proizvodnjo. Realni tečaj dinarja nam bo več dal, kot odzvel, ker dvainpolkrat več izvozimo, kot uvozimo.

Predvidene so višje izvozne spodbude, a hkrati tudi večje carine, zato je za zdaj še težko oceniti, koliko se bo dejansko izboljšal položaj izvoznikov.

• Ukrepi, tako kot jih razumemo v Mercatorju—KZK Gorenjske, kmetijstvu ne bodo posebno veliko pomagali na zeleno vejo. Resda bodo obrestni pri posojilih za živinorejo polovico nižje, v drugih kmetijskih dejavnostih pa 30 odstotkov nižje kot v drugih gospodarskih panogah, vendar to ob kar precejšnjem cenovnem neskladju ne pomeni veliko. Pričakujemo le nekaj več enotnosti pri pospeševanju kmetijske pridelave, pri zagotavljanju preskrbe in pri organiziranosti na tem področju, kar pa za Gorenjsko pomeni, da bo kot industrijsko dobro razvita pokrajina z ne tako močnim kmetijstvom več dajala, kot dobivala nazaj, je dejal Janez Tavčar, direktor KZK Gorenjske.

• Po neuradnih podatkih se bodo izvozne spodbude pri prodaji v zahodno Evropo povečale s 3 na 15 odstotkov in v Ameriko s 5 na 25 odstotkov. Alpini, ki na leto izvozi na Zahod za 13 milijonov dolarjev, bi to do konca leta prineslo 600 do 700 milijonov dodatnega prihodka, je povedal Tomaž Košir, direktor žirovske Alpline. »Z izvoznimi spodbudami imamo slabe izkušnje, zato bi bili v našem kolektivu bolj zadovoljni, če bi vlada spodbujala izvoz le z ustreznijšim tečajem dinarja. V ukrepih, ki so za

zdaj sprejeti, tudi ne vidimo rešitve za izboljšanje poslovanja s tujino: banke nimajo deviz, računani se ne plačujejo... Ukrepi bodo do tridesetletja le nekoliko popravili položaj izvoznikov za Zahod, spodbujevalno pa bodo vplivali na prodajo na tuje šele v naslednjem letu.«

• Od vseh ukrepov zvezne vlade nam je za zdaj še najbolj jasn tisti, o katerem lahko domala vsak dan beremo na zadnji strani Dela v rubriki Tečajna lista, je dejal in se vprašal, če bodo delavci še verjeli vodstvu delovne organizacije. Lani so namreč uskladili osebne dohodke s panožnim sporazumom, po katerem je tudi potekalo nagrajevanje. Jim bo zdaj treba reči: sporazum ne velja več?

• V turizmu ugodno ocenjujemo ukrepe, vendar pa se obdobje, ko smo velik del dohodka ustvarjali s »prodajo« deviz, ne bo ponovilo. Najustreznejši ukrep za nas je realni tečaj dinarja. Z izvoznimi spodbudami imamo slabe izkušnje: republika nam jih še za lani dolguje več kot 40 milijonov dinarjev, je dejal Zvone Špec iz Hotelsko turističnega podjetja Bled.

• Ustrezniji tečaj dinarja, izvozne spodbude in ugodnejša posojila bodo izboljšali položaj izvoznikov, vendar smo v LIP-u zaskrbljeni zaradi omejitve pri negospodarskih naložbah, meni direktor Franc Bajt. »Manj se bo gradilo, manj bo tudi povpraševanja po našem stavbnem pohištvu.«

• Prav je, da se poraba uskladi z resolucijskimi usmeritvami, saj je doslej že prve obremenjevala dohodek, je dejal Franc Grašič, direktor tržiškega Peka. »Ukrepi bodo ublažili težave izvoznikov, niso pa takšne narave, da bi spodbujali izvoz.«

C. Zaplotnik

Ob 40. obletnici Iskre

Štirje razvojni kažipot

Kranj, 28. junija — Iskra ne sme stopicati na mestu. Vsako zaostajanje ogroža nadaljnji razvoj, prav tako pa tudi vsaka neenotnost, ki se poraja tedaj, kadar posamezni kolektiv ne sledi dogovorjenim skupnim interesom, je dejal na sobotni proslavi Iskre Peter Kobal

Štiri desetletja Iskre, ki združuje danes 34 tisoč delavcev v 27 jugoslovanskih občinah, ki ima predstavništva in podružnice v 16 jugoslovanskih mestih in 11 v tujini ter štiri podjetja v tujini, so v bistvu prelomna za razvoj jugoslovanskega industrijskega giganta. Geslo »Iskra — znanje za prihodnost« je dovolj zgovorno.

V Iskri so se opredelili za štiri temeljne smeri razvoja. Prva je znanje, ki mora biti v čim večji meri vgrajeno v lastne proizvode. Lani je Iskra vložila 6 odstotkov celotnega prihodka v znanje. Druga usmeritev je izvoz, zlasti konvertibilni. Leta 1990 namerava Iskra izvoziti že polovico svoje proizvodnje. Tretji kažipot kaže k pospešenemu osvajanju visokih tehnologij mikroelektronike in računalništva, infrastrukture sodobne proizvodnje. Četrta usmeritev pa je postopno prestrukturiranje večjega dela sedanje proizvodnje, ki ne ustreza več razvoju. Preusmeritev bo terjala veliko znanja in nič manj denarja, ki pa ga v Iskri in Sloveniji ni na pretek. Ključni projekti Iskre do leta 1990 so teleinformatika (zasebne in javne telefonske centrale, terminali, prenosni sistemi in teleoptične zveze), aktorika (avtomatizacija v industriji, prometu, energetiki), mikroelektronika, računalništvo, sodobne komponente za elektroniko, elektronsko mehaniko in optiko ter rotacijski stroji ter sklopi v avtoelektriki in pri orodjih. Do leta 1990 bo treba v uresničevanje teh programov vložiti 180 milijard dinarjev, kar presega moč Iskre in se bo morala vključiti širša družbena skupnost.

Ko je direktor kranjske Kibernetike Peter Kobal na sobotnem srečanju Iskre v počastitev 40. obletnice tovarne in dneva borca razlagal poslovno vizijo Iskre, je dejal, da se mora hkrati s tem utrjevati tudi poslovni sistem Iskre, da bodo njegove prednosti izrazitejše. Nujne bodo večja giblivosť, dinamičnost in sposobnost sprotnega prilagajanja organiziranosti glede na projekte. Pomemben pogoj za uspeh je odprtost k Jugoslaviji in svetu ter vključitev v svetovne svetovne tokove znanja in tehnologij. Ob tem bodo v Iskri še naprej iskali primernejšo samoupravno organiziranost. Samoupravljanje za nas ni ovira, je poudaril Peter Kobal. Predlagamo pa spremembe za odstranitev pretiranega administriranja in formalizma. Zagovarjamo sistem, v katerem bodo delavci učinkovito in odgovorno odločali o rezultatih svojega dela. Odveč je tožiti za dobrimi starimi časi in zamujeni priložnostmi. Storitvi moramo še veliko in zavedamo se, da lahko storimo marsikaj še boljše.

J. Košnjek

997 milijonov dinarjev za čistilno napravo

Čistilna naprava na savskem bregu

Jesenice, 30. junija — Dolgo odlašanje gradnje jeseniške čistilne naprave, ki se je zdaj zelo podražila — Začetek del še letos — V Kranjski gori za zdaj izbrana le lokacija

Že v srednjeročnem programu od leta 1976 do leta 1980 je samoupravna komunalna skupnost Jesenice predvidevala, da bo treba v mestu Jesenice zgraditi skupno čistilno napravo za čiščenje fekalnih odpadkov. Zajeti bi morala odpadne vode na območju od Hrušice do Koroške Bele skupaj z novo jeklarino na Koroški Beli.

Samoupravna komunalna skupnost je kot investitor opravila vsa pripravljala dela, vendar se je zataknilo pri financiranju. Leta 1982 so zaradi pomanjkanja denarja sklenili z Železarno pogodbo o sofinanciranju gradnje prve faze čistilne naprave mesta Jesenice. Plačali so projekt gradbenih del, ki je veljal 2 milijona dinarjev in ga je izdelal Hidroinženiring Ljubljana leto kasneje.

V minulem srednjeročnem programu je območna vodna skupnost predvidevala soudeležbo pri gradnji jeseniške čistilne naprave. Ker pa jeseniška komunalna skupnost ni imela denarja, tudi vodna skupnost ni ničesar prispevala.

Čistilna naprava je za Jesenice nujna, zato je komunalna skupnost intenzivno iskala denar za gradnjo, opremo in vzdrževanje čistilne naprave. Odločila se je za samoupravni sporazum o zagotavljanju sredstev za razširjeno

reprodukcijo za gradnjo kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav in za samoupravni sporazum o združevanju sredstev za gradnjo čistilne naprave za Jesenice.

Skupna vrednost čistilne naprave je 997 milijonov dinarjev, kar naj bi zbrali s prispevki za razširjeno reprodukcijo in kanalizacijsko omrežje, 30 odstotkov vrednosti naložbe bo pokrila območna vodna skupnost, 11 odstotkov vrednosti pa predstavljajo krediti.

Čistilne naprave ne morejo graditi po fazah zaradi tehnološkega postopka, ki določa mehansko in biološko čiščenje odpadnih voda in zahteva dograjeno čistilno napravo. Začeli naj bi jo graditi v drugem polletju letos in zgradili bi jo leta 1988. Čistilna naprava bo stala na levem bregu Save ob iztoku potoka Javornik v Moščansko jezero. Zaradi majhnega prostora in bližine naselja so bile možnosti za pridobitev ustreznih dovoljenj zelo zahtevne in gradbenega dovoljenja še ni.

V naslednjem srednjeročnem obdobju so predvidevali še gradnjo čistilne naprave za Kranjsko goro, vendar je do zdaj načrtovana le lokacija čistilne naprave v Logu pri Kranjski gori — po idejnem projektu kanalizacijskega omrežja Kranjske gore.

D. Sedej

Pogoji vedno težji

Kranj, 27. junija — Izvršni odbor Temeljne banke Gorenjske je obravnaval uresničevanje razvojnega načrta banke in njeno poslovno politiko. Ocenil je, da se planirana poslovna politika uresničuje in da še ni treba bistveno odstopati od nje, vendar so razmere za poslovanje tudi za banko vedno težje. Največji problemi so pri izvozu oziroma uvozu ter poravnavanju obveznosti do tujine. Izvršni odbor je tudi sklenil, da gorenjska banka pomaga pri gradnji nove kranjske pekarnice v Naklem in da pristopi k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi bančnega konzorcija za uresničitev razvojnega programa sozda Gorenje iz Titovega Velenja. Temeljna banka Gorenjske bo prav tako sodelovala pri združevanju sredstev slovenskih bank za zaloge domačega premoaga.

—jk

Ob jubilejnim dnevu cestarjev

Priznanje Milanu Čudnu

Ljubljana, 28. junija — Delavci sestavljene organizacije Združena cestna podjetja Slovenije so v soboto, 28. junija, v spomin na dan pred petindvajsetimi leti, ko je slovenska skupščina sprejela dva pomembna zakona — zakon o javnih cestah in zakon o cestnih podjetjih, proslavili dan cestarjev.

Na srečanju v Ljubljani so najzaslužnejšim podelili priznanja. Med trinajstimi delavci iz vseh slovenskih cestnih podjetij je priznanje za uspešno delo prejel tudi Milan Čuden, cestar iz tozda Vzdrževanje in varstvo cest v kranjskem cestnem podjetju, ki že več kot dvaindeset let skrbi, da je makadamska cesta od Gorjuš do Mrzlega studenca dobro vzdrževana in prevozna ob vsakem vremenu. Milan je postal pojem pravega cestarja, piše v obzročitvi.

Zlato priznanje za trideset let dela v cestni službi sta iz kranjskega podjetja prejela Ciril Kenda in Marjan Kristan. (cz)

MERKUR KRANJ

NOVOSTI

Kosilnica brez voznika

Roboti prodirajo tudi v kmetijstvo. V svetu že poznajo kmetijske stroje brez voznikov. Tak primer je preprosta samohodna kosilnica, ki se orientira s pomočjo kamere, nameščene tik nad robom pokošene trave. Stalne ovire, kot so jarki, potoki, ograje in podobno, je mogoče vnesti že v delovni program.

V Avstraliji, deželi ovc in volne, so že preskusili robota za striženje ovc. Škarje se ravna po napotkih iz računalnika; senzorji, ki so nameščeni na škarjah, pa javljajo računalniku vsa odstopanja (vse ovce namreč niso enako velike), tako da rez ni nikdar preglobok.

Znanstveniki so na podlagi številnih izkušenj izdelali tudi robota, ki avtomatsko prebira sadje. Jabolko, na primer, vrta okrog njegove, oši

pred očmi kamere, ki posreduje sliko v nadaljno obdelavo; računalnik pa potem sam odloči o nadaljni usodi sadeža.

Kultivator z ježem in valjem

Ludvik Stare s Spodnjega Brnika že vrsto let izdeluje kmetijske stroje in priključke z oznako »Gorenc«. Novost iz njegove delavnice, ki jo je začel izdelovati lani, je kombinirani kultivator z ježem in valjem. Jež zemljo bolje zdrobi, valj pa jo bolje pritisne, pri vsem pa prihranimo še en prehod čez njivo, kar je pomembno zaradi ježev, porabe goriva in časa. Na kultivatorju lahko uporabljamo tudi dva valja ali dva ježa, odvisno od tega, ali je zemlja lahka in sipka ali trda in zbita.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Za kilogram pšenice 70 dinarjev

Zvezni izvršni svet je določil odkupne cene pšenice. Pridelovalci bodo za kilogram prvorazrednega zrnja dobili 70 dinarjev, za kilogram pšenice drugega razreda 69 in tretjega razreda 68 dinarjev. Letos naj bi v Jugoslaviji odkupili 3,36 milijona ton pšenice ali dve tretjini vsega pridelka. Izvršni svet je tudi sklenil, da je pšenico prepovedano krmiti živini ali jo predelovati v živalsko krmo.

Lesni zavrtač se je močno razširil

V mladih gostih nasadih se je letos v različnih območjih Slovenije, predvsem na Goriškem, Gorenjskem in tudi na Štajerskem in v Posavju močno razširil lesni zavrtač. Pojavlja se v nasadih, ki so obdani z gozdovi, in v nasadih, ki so oslabei ali slabo oskrbovani. Običajno napade večino sadnega drevja in celo vinski trto. Na našem območju najbolj ogroža jabolane, ne prizanaša pa niti hruskam, marelicam in slivam. Zafiranje je težavno, predvsem zaradi tega, ker žuželka preživi večino svojega življenja skrita v notranjosti lesa vej ali debla.

LIP posodablja žago, Elan razširja temperirnico

V LIP-u posodablja žago na Rečici. Večino strojev so že namestili, v nekaj tednih bo začela obratovati nova linija avtomatskega »robljenja« desk, sekanice bodo v bodoče potovale v silos po gumijastem transportnem traku, karni pa dobava mehanizacije v sortirnici za avtomatsko izmetavanje desk.

V Elanu bodo letos povečali temperirnico. Gradbeno podjetje Gorenjc iz Radviljice bo nehala delati 8. avgusta, dela bodo stala 68 milijonov dinarjev.

Kmetijski načrti po černobilski nesreči

Černobilska nesreča bo zapustila globoke sledi v sovjetskem kmetijstvu, ki jih še ni mogoče oceniti. Sovjetski strokovnjaki pravijo, da bo treba v 30-kilometrskem pasu okoli elektrarne vse obndelovalne površine izkopati in jih zakopati globoko v zemljo. V svetu s tem še nimajo izkušenj, predvsem nihče ne ve, kako se sevanje, ki ostane v zemlji, obnaša naprej in kako močno onesnaži talno vodo. Državna posvetna in kolhozi v Ukrajini sicer delajo naprej, ni pa jasno, kaj bo s pridelkom. Če bodo odpadle le površine v radiju 30 kilometrov okoli nesreče, bo letošnja žetev žita manjša le za 1 odstotek, podobno majhen bo tudi izpad pri mesu. Vendar pa nihče ne računa, da bo res tako majhen, saj se je po nesreči radioaktivna para dvignila zelo visoko in je radioaktivnost zajela širše območje. Prizadeto je od Kijeva proti jugozahodu, zajema del Belorusije in sega do Moldavije. Kaj to pomeni, pa si je moč predstavljati, če vemo, da je Ukrajina na primer leta 1984 dala nič manj kot 22 odstotkov skupne sovjetske kmetijske proizvodnje. Tam pridelajo več kot polovico pridelka sladkorne pese. Ukrajinski pridelke pa je pomemben, ker ima sorazmerno visoke hektarške donose. Kmetijsko je prav tako pomembna Belorusija, leta 1984 so tam pridelali 13 milijonov ton krompirja, celotni sovjetski pridelok krompirja pa je znašal 85 milijonov ton.

Lani 224 družbenih stanovanj, letos le 77

Loška stanovanja najcenejša

Škofja Loka, 27. junija — V začetku minulega leta je stanovanje v bloku stalo 44 tisoč dinarjev za kvadratni meter, ob koncu leta dobrih 78 tisoč dinarjev. Tudi letos bo škofjeloška cena najbrž najnižja na Gorenjskem; v blokih v Frankovem naselju, ki bodo zgrajena julija in avgusta, bo stal kvadratni meter stanovanja 150 tisoč dinarjev.

Lani so v škofjeloški občini zgradili 224 družbenih stanovanj, celo trinajst več kot so načrtovali; 184 so jih dobili v Frankovem naselju, 27 v Blatih v Gorenji vasi, trinajst pa so jih pridobili s prenovno starega mestnega jedra Škofje Loke.

Na področju zasebne stanovanjske gradnje lanski izkupiček ni tako dober. Namesto 255 stanovanj so jih ljudje dokončali le 114.

Ločani lani niso uspeli začeti graditi blokov v Zireh in Železnikih zaradi sprememb in dopolnitev zazidalnih načrtov, razen tega pa tudi niso uspeli pridobiti lokacije v Škofji Loki. To se bo odražalo v nekaj naslednjih letih, ko bo manj novih stanovanj.

Ze letos bodo dokončali le 77 stanovanj, in sicer 71 na Trati, šest pa na preurejenih podstrešjih v starem delu Loke. Za Železnike, kjer je na Trnju zamišljen blok z 42 stanovanji, bodo morali še sprejeti dopolnjen zazidalni načrt. Zemljišče so že pridobili. Pridobili so ga tudi v Zireh za tretjo fazo, razen tega je sprejet zazidalni načrt in pripravljena tehnična dokumentacija. V Škofji Loki morajo sprejeti zazidalni načrt za Zakamnitnik, na Trati dobijo soglasje krajevne skupnosti, konec leta pa bodo predvidoma že sprejeli zazidalni načrt tudi za središče Gorenje vasi.

Zasebni graditelji se bodo letos vselili v 85 hiš, medtem ko jih več kot 900 gradijo.

H. J.

Komu zvoni v Radovljici?

LINHARTOVA OBČINA ZATEGUJE PAS

Radovljica — Široko razvejena ljubiteljska in sploh vsa kulturna dejavnost se je znašla v zagati zaradi premalo denarja. Čas res ni najbolj ugoden za bitje zvona v tej vrsti skupne porabe. Vendar so v tej občini že nekaj let odmerjali kulturi denar bolj skopo kot v drugih občinah. Bo jesenska problemska konferenca v okviru SZDL pokazala pot iz zagate?

Plat zvona so sicer bili že dlje časa, vendar pa je verjetno prav zdaj tisto leto, ko se morajo v Radovljici odločiti: koliko kulture za toliko in toliko denarja. Premalo ga je za vso profesionalno in amatersko kulturo. Nekdo bi rekel, pač preveč kulture, toda Linhartova Radovljica ne more biti drugačna. V občini namreč deluje kar 29 kulturnih društev in samostojnih skupin, v katerih se ukvarja z ljubiteljsko kulturo okoli 1300 ljudi. Zato tudi ni čudno, da je na leto v radovljiški občini okoli 1000 raznih prireditev. Število je veliko že nekaj let in kaže, da ljubiteljska kultura doživlja razcvet — od Gorjuš do Podnarta. Razen tega pa se neprestano porajajo želje po novih društvih; tudi drugje, ne le po krajevnih skupnostih, kjer jih je zdaj največ.

Zaradi pomanjkanja denarja je skoraj povsem zamrla kulturna izmenjava med Radovljico in pobratenimi občinami v Srbiji in Istri, razen tradicionalne z Varaždišom. Takšne stike vzdržuje le še godba iz Lesc — a na svoje stroške, ne iz skupnega kulturnega dinarja.

Vendar pa se — čeprav se čudno sliši — v radovljiški občini vsakega novega kulturnega društva boje. Tudi zato že pet let samo zapisujejo med naloge, da je treba tudi v šolah ustanoviti kulturna društva, a ostaja le pri zapisanem. Ljubiteljska kultura v Radovljici se je namreč znašla v tako veliki finančni zagati, da ni pod vprašajem le njen nadaljnji razvoj, temveč je ogrožena že doslej dosežena raven. Za takšno stanje je več vzrokov, ki

Poskus, da bi smotrno obrnili dinar za gledališko dejavnost, žal še po enem letu ni bil uresničen. Z uprizoritvijo Miklove Zale nameravajo namreč v Radovljici združiti igralce iz šestih društev v Bohinju ter za oder in za predstavo na prostem pripraviti delo, ki bi imelo ne le kulturni, temveč tudi turistični mik za radovljiško občino. Za projekt bi rabili okoli milijon dinarjev, to pa je za ljubiteljsko kulturo vendarle prevelik zalogaj.

so jih na sestanku minuli teden predstavniki Zveze kulturnih organizacij Radovljica in Občinske konference SZDL podrobneje preučili.

Prostor za kulturno ljubiteljstvo je že dolga leta ena od velikih ovir. Radovljica nima osrednjega prireditvenega prostora. Bolje, čeprav še vedno ne dobro, je po krajevnih skupnostih, kjer imajo 19 kulturnih domov. Toda, če vemo, da so ti domovi slabo opremljeni in da dobe za vzdrževanje pičila sredstva, številke res niso pomembne.

Druga ovira za kvalitetnejšo ljubiteljsko kulturo pa je seveda denar. V Radovljici se sicer zavedajo, da ljubiteljske kulture v kulturnih društvih ne bi bilo, če bi bila društva odvisna le od dotacij, ki jim jih namenja ZKO Radovljica oziroma Kulturna skupnost Radovljica. Tako pa se iznajdljivi, pridni in spretni kulturni ljubitelji tudi znajdejo. Brez tega ne bi bilo novih folklornih noš, oblek za pevske skupine in godbo, kulis, kostumov, tehnične opreme in tudi strokovnih sodelavcev ni.

Zakaj vzdrževati tako široko in

tako množično kulturno dejavnost, ko pa bi lahko bolj združene in tudi kvalitetnejše prireditve izpeljali s smotrnejše porabljenim denarjem, so se spraševali tudi na posvetu. V Radovljici ugotavljajo, da jih sedanja način financiranja kulture (tudi ljubiteljske) ne pelje nikamor. S prispevno stopnjo 0,29 oziroma letošnje 0,47 (v katero je vključen prispevek za dograditev čitalnice pri knjižnici) se tudi letos ne bo obrnilo na bolje.

Morda bo treba poiskati izhode v drugačnem načinu financiranja? Sedanja indeksi povečevanja kulturne dinarja nikomur ne pomagajo iz zagat. Če bi se odločili za selekcijo in finančno ovrednotili posamezne kulturne programe, bi verjetno stopili korak naprej. Tudi povezovanje posameznih, vsebinsko združljivih kulturnih projektov je eden od izhodov.

Vendar pa same razprave — minula je bila le ogrevanje za problemsko konferenco SZDL, ki bo v jeseni — v radovljiški kulturi ne bodo premaknile stvari, tako kot je niso doslej. Ljudje pa hočejo peti, igrati, plesati, hoditi v Dramo, v Cankarjev dom, pošiljati otroke v kulturne krožke. Zato ni čudno, da se vsi v Radovljici, ki se kakorkoli ukvarjajo s kulturo — ljubiteljsko ali profesionalno — počutijo kot v začaranem krogu. Dvom pa bo vendarle treba rešiti: ali ohranjati pri življenju tradicionalne oblike ljubiteljske dejavnosti — ali pa, po damoklejevsko zarezati v društvene in druge, s kulturo povezane dejavnosti. Najbrž bo kaj takšnega treba narediti — od marsičesa pa je odvisno, kako boleč način bodo izbrali.

L. M.

Glasba avtentičnosti

CAVIS NEGRA

Pred časom je v založbi ljubljanskega Brut filma izšla kasete, ki glede na vsebino zvočnega zapisa in samo idejo predstavlja svojstveno glasbeno delo.

Kranjčan Marko Košnik, ki je poleg Edija Stefančiča pogonsko kolo projekta, ki sta ga poimenovala Cavis Negra (lat. črna luknja), pravi, da je to glasba, ki se zanima za svojo lastno strukturo. Ta misel še najbolje opiše vsebino kasete, kar pa seveda ne bo pogodu tistim, ki radi vsako stvar postavijo na čisto določeno mesto.

Glasba, ki je predstavljena na A strani kasete in nosi naslov Cavis Negra Interna, je nastala in bila s pomočjo Pavla Okorna posneta v podzemlju na Krasju, točneje v podzemnem vodnem bazenu Pod Vremščico blizu Divače in v Vilinski dvorani jame Vilinice.

Izredna akustičnost prostora in

ideja, da se ob privajanju ljudi (ekipe, ki je sodelovala pri projektu) na podzemno temo in odmev na koncu izoblikuje takšen zvok, kakršen je v tišini prisoten že desetletja (le da čaka na osvoboditev), zapustita v poslušalcu izreden vtis. Tak vtis zahteva dinamika in tok zvočnega zapisa, ki močno stremi po avtentičnosti samega zvoka in iskanju njegovih izvirov.

Druga stran kasete — Cavis Negra Externa — je studijsko delo, kjer so posebno zanimivi zvoki, izdelani s pomočjo kapnikov. Ta glasba je bila javnosti že predstavljena na Video festivalu konec lanskega leta v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Ker pa gre za projekt, v katerem so poleg Marka Košnika in Edija Stefančiča sodelovali še drugi glasbeniki in vsak na svoj način sooblikovali vsebino »črne luknje«, jih velja omeniti: Lado Jakša, Nino De Gleria, Bojan Štokelj, Andrej Žibert, Božo Ogorevc, Marjan Rudel, Uroš Lovšin in Milan Hudošček.

Povsem jasno je, da v sedanjem času — času lahkotnih in velikokrat praznih disko uspešnic — ta vrst glasbe ne bo našla množičnega odziva med poslušalci in da jo bo zaenkrat spoznal le ožji krog ljudi. Pa vendar — čas bo potrdil pravo vrednost glasbenega zapisa, imenovane ga Cavis negra.

Vine Bešter

Galerija Loškega muzeja

RAZSTAVA MARJANA PREVODNIKA

Škofja Loka — Po nekaj skupinskih razstavah se je s prvo večjo samostojno slikarsko razstavo predstavil akademski slikar Marjan Prevodnik iz Škofje Loke

Tako kot je akademski slikar Marjan Prevodnik raznolik v tehnikah, je pester tudi v motiviki in tematiki. Toda iz razstavljenih del lahko izrazimo predvsem dvoje: na prvem mestu je figuralka, na drugem so tihožitja. Oboje predstavlja osebni slikarjev svet in iz posebnega kota gledan lasten model sveta. Ta model, ki je poln resnobe, išče svoje opravilo v odnosu do vseh opredelitev in modelov, do vseh tujih resnic, kajti slikar priznava samo tisti model resnice in model sveta, ki si ga je sam zgradil. V tem svetu živijo njegove figure, živi sam v avtoportretih in

presenetljiv je njegov odnos do tihožitja. Tihožitje Marjana Prevodnika ni več tisto klasično tihožitje z rožami, ki jih Prevodnik menja s predmeti svojega sveta, ozkega prostora sobe, v kateri dela: tu je z barvami zamazan stol, tu je postelja v čudni perspektivi, in to so predmeti, ki ga obkrožajo in ki jim zna izvabiti neko posebno govorico. Njegova ikonografija ima poseben zven, ki je poln potlačene pesimizma, s katerim nas Prevodnik vleče iz našega vsakdanjika v njegov svet, v svet pastoznih barvnih nanosov z dodatki peska, z grafizmi in z reliefnimi pudarki. Če

v grafiki uporablja čiste barve, je v slikah prevladala nekakšna pečena barvitost in tonsko reševanje slikarske problematike.

Prevodnikove slike so polne prikritega pomena in kljub zamolklim barvam izžarevajo slikarjevo spročilo: dovoljujem vam pogledati moj svet, v svet, ki je poln vprašanj o smislu življenja. Slikar je kot nekakšen alkimist, ki dela s simboli in magičnimi oblikami, ki jih mora gledalec razvozlati.

Andrej Pavlovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Mali galeriji Mestne hiše je odprta razstava grafik nemškega slikarja Bernda Huberta Romankiewitza iz Bayreutha.

V velikem razstavnem prostoru Mestne hiše so na ogled 22 Velikih Arkan Tarota, delo akad. slikarja Franceta Beštra.

V galeriji v Tavčarjevi ulici razstavlja knjižne ilustracije Marijan Amalietii.

BLAD — V Festivalni dvorani je odprta razstava akad. slikarke Alenke Kham-Pičman.

KRANJ — V baru Kavka so na ogled miniature oblikovalke Helene Šajn.

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši razstavlja akad. kiparka Milena Braniselj.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik je še jutri odprta razstava akvarelov akad. slikarja Jožeta Ciuhe.

BOH. BISTRICA — V Domu Jože Ažmana je na ogled umetniška razstava, na kateri sodelujejo Anton Plemelj, Albin Polajnar, Janez Ravnik in Metka Vovk-Mauser.

ŠKOFJA LOKA — V Homanovi hiši na Mestnem trgu 2 je odprta stalna razstava akad. slikarja Franca Novinca.

RADOVLJICA — V pasaži radovljiške graščine je odprta razstava fotografij Franca Sluge z Jesenic.

LUKOVICA — V galeriji Pri vodnjaku v restavraciji Napoleon razstavlja oblikovalka Bernarda Zajec.

KRANJ — Danes (v torek) zvečer ob 19.30 bo v glasbeni šoli na Trubarjevem trgu koncert, na katerem nastopa družina Ognjanovič: Zlata — sopran, Dragiša — bas in Tatjana — klavir.

RADOVLJICA — Čebelarški muzej in Linhartova soba sta odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. V Čebelarškem muzeju so na ogled žive čebele v opazovalnem panju.

Šivčeva hiša je odprta v času razstav vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Muzej talcev v Begunjah je razen ponedeljka odprt vsak dan od 8. do 18. ure.

Kovaški muzej v Kropi je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13. in od 15. do 18. ure.

Muzej Tomaža Godca v Boh. Bistrici je odprt ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Škofja Loka — V galeriji na loškem gradu bodo v četrtek, 3. julija, ob 19. uri odprli razstavo del akademske slikarke, izseljenke iz ZDA, Erike Marije-Bajuk. Oviratveno slovesnost bodo popestrila s petjem Dekleta z Bukovice. Razstava bo odprta do 28. julija.

KONCERT V GROBLJAH

Groblje — Z večerom Beethovnovih sonat za klavir in violino se danes zvečer ob 20. uri v baročni cerkvi v Grobljah pri Domžalah končujejo letošnji Instrumentalni koncerti Groblje 88. Prireditve bosta s koncertom zaokrožila naša priznana glasbenika Primož Novšak — violina in Aci Bertonec — klavir. Glasbeni večer ima takle program: Sonata za klavir in violino št. 1, op. 12/1 D-dur, Sonata za klavir in violino št. 5, op. 24, F-dur, »Pomladna«, in Sonata za klavir in violino št. 9, op. 49, A-dur.

NOVA PLOŠČA — Kmalu bosta na trgu novi rdeče-rumena kasete in plošča slovenske glasbene skupine Čudežna polja, za katero so izbrali naslov Čudežna polja III. V založniški hiši ZPK Ljubljana so menili, da bo šla v prodaji za med in so začetno naklado nastavili na zlato — to je 50.000, kar naj bi bilo za običajno takšno glasbo, ki ima brez dvoma komercialni predznak. In kaj je na plošči oziroma na kaseti? Anamarie avtorja Bertija in Tatjane Rodošek, za otroška ušesa je pesmica Ata, mama, ki so jo peli na Zagreb festu 85, pa še na slovenski način Novkovičeve Tike, tačke, tri zelene mačke. Najbolj slovenska pesem na plošči je Cvetje v jeseni Ota Pestnerja. Nekoliko bolj rockovsko sta obarvani Bife kafe in Plavalaska.

KNJIGE V SKLADIŠČU

Jesenice — Lani se je knjižni fond jeseniške knjižnice povečal za 2.100 knjig; jeseniška knjižnica pa ima zelo hudo prostorsko stisko, ki je ne more rešiti že nekaj let. Veliko knjig, kar 7.000, je »nerazporejenih« in nedostopnih bralcu, čeprav je za knjige in izposojo na Jesenicah in v okoliških krajih dovolj zanimanja. V vseh oddelkih in podružnicah so lani izposodili 64 tisoč knjig. Naslednji problem je čitalnica, saj jo je Železarna zaprla. V utesnjeni jeseniški knjižnici pa še za knjige ni prostora, kaj šele za čitalniške stole.

D. Sedej

JEDRO STARE LOKE BO SPOMENIK

Škofja Loka — Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je pripravil predlog za razglasitev starega mestnega jedra Škofje Loke za kulturni in zgodovinski spomenik. Predlog obsega širše območje spomenika, to je Puštal, Karlovc in druga predmestja, medtem ko za ožje območje šteje Mestni in Spodnji trg, predel gradu in kapucinskega samostana.

Predlog obravnava celotno ožje območje kot urbanistični spomenik. Znotraj širšega in ožjega območja naveda devet naravnih znamenitosti: sotočje Sore, Hudičeva brv, Grajski park, Kostonarjev drevored na grabnu, drevored v Jegorovem predmestju in posamezna drevesa. Arhitekturnih spomenikov vsebuje 135. Kot arheološki spomenik obravnava območja predmestij, srednjeveško jedro in Krancelj, kot etnološki spomenik pa je naštetih sedemnajst objektov, ki so obenem tudi arhitekturni spomeniki.

H. J.

4. julij — dan borca

Jaka Klinar o ohranjanju tradicij NOB

Kozaro bi morali učenci doživeti

Jesenice, 30. junija — Jaka Klinar sodi med najprizadenejše pedagoge, ki znajo mladim zanimivo približati zgodovino NOB

Med naprizedevnejšimi pedagogi, ki v jeseniški občini že dve desetletji skrbijo za ohranjanje tradicij NOB med mladimi osnovnošolci, je Jaka Klinar s Koroške Bele. Mladim zna zanimivo in privlačno približati našo revolucijo, zato ga poslušajo z odprtimi očmi in ušesi. Z njimi je dolga leta hodil o partizanskih poteh in k spominskim obeležjem. Njegov prikaz je številnim ostal v trajnem spominu.

»Biti z učenci v Titovi pečini ali na uri zgodovine na Kozari, položiti venec, imeti recital, si ogledati muzej in spomenik v Jasenovcu, so doživetja za

učence in učitelje, ki so z njimi. Kaj pomaga v učilnici govoriti o Kozari? Kozaro je treba obiskati, se pokloniti žrtvam in tam govoriti o zgodovini, povedati učencem o najmlajši heroinji Kozare, sedemnajstletni Lepi Radič, ki so jo po mučenju obesili na akacijo.

Mislím, da ne smemo posploševati, ko govorimo o kvaliteti učenja in ohranjanja tradicij med mladimi. Govoriti, da je učenje zgodovine malo privlačno, je morda že res za nekatera okolja, nikakor pa ne za vsa. Dobro poznam to delo v osnovni šoli Karavanskih kurirjev NOB na Koroški Beli in v šoli Toneta Čufarja na Jesenicah. Tovarišica ma Bratunovi in Hribernikovi bi morali ob koncu šolskega leta podeliti priznanje za delo, čas, kilometre prehojenih in prevoženih poti, v kraje borb in spomenikov NOB.

Predlagal sem, da bi morali vsi naši učenci po poteh NOB, po poteh spominov in bratstva. Obiskati bi morali najbolj znane kraje bitk, zmag in trpljenja, kot so Bihac, Jajce, Drvar, Neretva, Sutjeska, Kozara in Jasenovac. To bi bil pravi mesec mladosti in zmogli bi ga, če bi za to namenili del denarja, porabljenega za štafeto in njeno motorizirano spremstvo, del pa za skromnejšo, a prav tako lepo in prísčno próslovo 25. maja na stadionu JLA v Beogradu,« pravi Jaka Klinar. D. Sedej

Ivan Javor-Igor, nekdanji komandant Prešernove brigade

Ko je bilo najhuje, smo našli izhod

»Čisto prav imajo tisti, ki pravijo, naj nespodobni odstopijo. Če ne znajo, naj gredo; če znajo, pa nočejo, jih je treba odstraniti.

Če bi vsaj stali na mestu; toda nazadujemo. Borci že dolgo opozarjamo. Morda malo manj odprto kot danes, toda opozarjali smo. Že pred štirimi leti, ko so se borci Prešernove brigade zbrali v Ribnem, sem nagovoril brata Petra, nekdanjega komisarja Prešernove brigade, da je govoril. Odkrito je govoril, kot včasih borcem. Zapisano ni bilo nikjer...

Zaupanje vendarle imam. Dostikrat je bilo težko, a smo vedno našli izhod, nekako smo se že izvlekli. Včasih ni šlo brez žrtev, to je res. Izhod mora biti tudi danes. Nisem gospodarstvenik, sem pa komunist po srcu in zaupam v ljudi. Mladi bodo to morali narediti. Šolani so in ni vrag da bi ne bilo med njimi toliko poštenih, da bi jim uspelo. Samo tega se bojim: mladi ne vedo, kako izgleda ona druga stran, niso okužali stare Jugoslavije, dežele hlapcev in dekel. Če ne bomo ravnali prav, lahko Jugoslavija izgubi veliko svojega socialističnega. Videl sem, kako je pri nas včasih živel proletarijat, kajzarji. Koliko krivice je bilo, kako težko se je živelo. Nekateri ljudje so se komaj parkrat na leto do sitega najedli; tega pa mladi ne vedo.

Jugoslavija brez vseh narodov, ki danes sestavljajo Jugoslavijo, ni več Jugoslavija. Tudi Slovenija sama ne bi bila nič. Če nekdo izkorišča in živi na tuj račun, je treba tudi vedeti, da to ne bo šlo 500 let. Toda, če spregovorim o delu, si nacionalist. Delo naj bo plačano po delu, ne po nedelu, po tem, koliko ur je bil nekdo v službi. Dobro delo naj bo dobro plačano. A kaj, ko danes tistemu ki dobro dela, drugi nagajajo. Kar pogledajte Bagat iz Zadra; pošteno delati, pošteno deliti. To bi moralo veljati v naši družbi, pa bi hitro ozdravela.

Lojze Seljak-Marko, borec Vojkove brigade

S krediti smo državo slabili

»Saj ne živimo slabo, čisto nič ne tarnam. Dva avtomobila imamo pri hiši, čeprav moram priznati, da je bil drugi kupljen na račun tistega neumnega par — nepar.

Velikokrat pa razmišljam, kako smo si borci včasih predstavljali novo Jugoslavijo. Kako bomo vsi enaki, kako bo za vse poskrbljeno. Kakšni idealisti smo bili! Kako smo poslušali naše po-

litkomisarje! Kar malo preveč. Tako so me prepričali, da je po vojni, ko je bilo zemlje dovolj in poceni, nisem kupil. A sem jo že hotel, da bi je imel le malo več kot za tri govedi, pa sem se spomnil komisarja, ki je govoril, da po vojni ne bo velikih kmetov, ker je vsak velik kmet tudi izkoriščevalec. V socializmu bodo zadruga, vsi bomo enaki. Takrat zemlje nisem kupil, drugi so jo pa...

Nekateri bogatijo, da ne moreš verjeti. Delavec pa mora v osmih urah v tovarni dati vse od sebe. Od dela, od pravega dela, danes nihče ne obogati. Pred vojno sem bil, tako kot drugi tule ob meji, tudi jaz malo kontrabantarja. Malo lažje in dobro se je zaslužilo, če si bil korajžen. O tem sem razmišljal tudi po vojni. Pa sem rekel: v pošteni družbi si lahko samo pošten. Takrat sem mislil pošteno in odpodil vse pregrešne misli. Zdaj pa vidim, kako hitro so nekateri pozabili na tisto, kar so govorili komisarji. Da si v naši družbi postal bogat, ni bilo treba goljufati, vse je šlo po redni poti. Posojila, posojila! Če se ga nisi bal in si ga pametno naložil, si pridobil. Zraven pa slabil državo. A kaj bi, saj so vsi tako delali. Neumen si bil, če se nisi »zapufal« do grla.

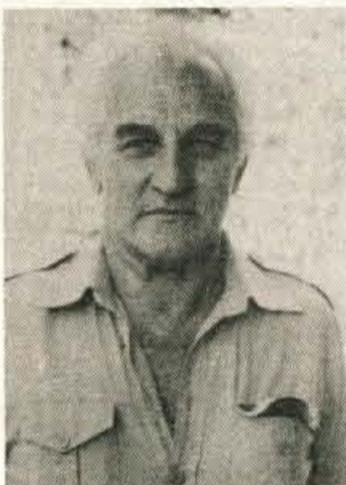
D. Dolenc

Komunistična partija Jugoslavije je že od začetkov fašizma in nacizma svarila ljudstvo in jugoslovanske vlade pred nevarnostjo, ki grozi Evropi in Jugoslaviji. Po okupaciji je CK ŽKJ že 22. junija — na dan, ko je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo — pozval jugoslovanske narode na oborožen upor proti okupatorjem in domačim izdajalcem. 27. junija so ustanovili glavni štab narodnoosvobodilnih partizanskih odredov Jugoslavije. 4. julija je politbiro CK izdal ukaz vsem partizanskim odredom, naj takoj začno oborožene akcije.

Izročilo 4. julija nas uči: le enotni smo tako močni, da lahko premagamo krize, tudi sedanjo krizo. O tem so spregovorili tudi nekdanji borci. Z njimi se je pogovarjala novinarka Danica Dolenc.

Stane Žagar-Jure, borec Gorenjskega in Kokrškega odreda

Pripombe borcev obleže v predalih

»Boli me, da za vse, kar nas je doletelo, zdaj krivijo nas, borce. Res smo bili vedno v prvih vrstah, pri delovnih akcijah takoj po vojni, pa v sindikatu, v samoupravnih organih, vendar smo se ves čas tudi borili proti birokraciji. Kdaj že smo opozarjali, da to ni prav, ni zdravo; vrhovi so delali po svoje. Mi pa smo nemočni. Kar smo vsa ta leta govorili na naših zborih, pa tudi v partiji, niti do občinske ravni ni prodrlo. Vse ostaja v zapisnikih in v predalih.

Bil sem predsednik skupnosti borcev v krajevni skupnosti dr. Petra Držaja v Ljubljani. Tam smo borci predlagali, da bi morali imeti vodni viri v Jugoslaviji enoten program. Vode bi morali izkoristiti, ne pa segati po atomu. Prav tako smo govorili za investicije. Vsa Jugoslavija bi morala imeti skupen jugoslovanski program razvoja, po vseh panogah. Skupno bi moral biti sprejet in zanj bi se morali zavzemati. Potem se ne bi pojavili nobeni obrovc, feniji in podobno. Tako pa je zgrešenih veliko investicij, tudi v Sloveniji. Kar pogledajte tovarno sladkorjal! To so napačne odločitve vrhov. Politiki nasedajo kvazigospodarstvenikom. Dobro poznam industrijo vozil, ker sem bil dolga leta komercialni direktor Viatorja in direktor mestnega pro-

meta v Ljubljani. Sami ne znamo razviti težkega vozila, še vedno moramo uvažati. TAM in FAP-FAMOS vsak po svoje uvažata ali delata po licenci. Zakaj ne moreta združiti sil in narediti svojega težkega vozila? In zato ta vozila uvažamo in jih bomo še uvažali, ker je tako najlažje, čeprav je najdražje. Mar ni škoda!? Toda tega jim ne more dopovedati nihče v Jugoslaviji.

Bole pa me tudi socialne razlike, razlike v osebnih dohodkih. Pri nas danes ni pomembno, kaj delaš in koliko delaš, temveč kje si zaposlen, v kateri panogi. To ni pošteno! Doseči moramo, da bo delo cenjeno, ne glede na to, kje delaš, ampak kaj, kako in koliko delaš. Tudi tu bo delo naše partije, ker smo prav s tem razvednotili našo socialistično perspektivo.

Sveto Kobal-Florijan — podpredsednik družbenega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko Slovenije

Podpreti moramo ljudi, ki so se pripravljene boriti

»Najbolj me moti, ker so se menjale vrednote, za katere smo se borili. Odnosi med ljudmi, ki so bili zgrajeni v borbi na življenje in smrt, so danes odrinjeni, pozabljeni. Preveč se danes vse le računa. Niti družbeno niti javno niso v splošni klimi nagrajevanja nagrajeni zavzetost in skromnost, odrekanje, ampak vča-

sih meji celo na to, da so ljudje s takimi načeli zaostali, nenormalni. Pripravljenosti za reševanje skupnih problemov ne cenijo, še več, posmehujejo se ti, vsi pa imajo na koncu iste koristi. Na boljšem so tisti, ki niso sodelovali.

Borci smo že stari. Mislím, da se bo mladini strašno maščeval podcenjevalni odnos do starejših. Temeljni odnos v družbi je, menim, še vedno odnos v družini in odnos do starejših. Če so ti odnosi pravilni, so tudi odnosi družbe dobro zgrajeni. Če pa ti odnosi razpadejo, potem postane človek le številka, družba jemlje človeka le še statistično.

Tudi ustava neke družbe ne more biti v redu, če temeljni odnosi v njej niso v redu. Žal je zgodovina dostikrat pokazala, da se degradacije teh kvalitet navadno plačujejo z ogromnimi žrtvami. Te žrtve jih spet streznejšo in vrnejo na človeške pozicije.

Kako se bomo izvlekli iz ekonomskih težav? To bo dolg proces, dolg tudi, če bi pri nas takoj in zelo spremenili odnos do dela in nedela. Treba bo imeti hrabrost, da se začneta odstranjevati nedelo in življenje na tuj račun. Ni koristno, če naš sistem v strahu, da ne bi komu naredil krivice, v bistvu dela krivico drugim, ki so se pripravljene žrtvovati, ki delajo. Na ta način družbeni oportunistem vse potiska v to, da v svoji okolici raje mirno prenašajo take pojave, namesto da bi se z njimi spopadli.

Nova družba bo morala podpreti tiste ljudi, ki so se pripravljene boriti, iti proti toku, tudi v konflikte. Če bo naša družba pustila te borce na cedilu, potem bomo imeli še manj tistih aktivistov, od katerih je bil vedno odvisen napredek.

Aleksander Valič-Muki, borec Gorenjskega odreda in član frontnega gledališča VII. korpusa

Spoštujmo slovensko besedo

da, sem najbolj spoznal tam, kjer se je bojevalo, kjer se je čez noč menjal gospodar. Tedaj sem videl in spoznal, koliko sta človeku v težkih trenutkih vredni odkrita in lepa slovenska beseda in narodna misel. Tudi zato ju spoštujmo.

1.000 din regresa na dan

Popusti v zdraviliščih in regres

Jesenice, 30. junija — Borci in vojaški invalidi imajo v zdraviliščih za 20 odstotkov popusta — Nekaterim borcem tudi dodatni dnevni regres

V Sloveniji je zdravstvena skupnost podpisala z zdravilišči pogodbo o klimatskem zdravljenju borcev NOV in vojaških vojnih invalidov. Pogodbe so sklenili z naslednjimi zdravilišči: Terme Čatež, Dobrna, Dolenjske toplice, Šmarješke toplice, Strunjan, Laško, Lendava, Moravske in Atomske toplice, Terme Portorož, Ptujске toplice, Radenci, Rogaška Slatina in Topolšičica. Cene v teh zdraviliščih se oblikujejo na osnovi valjavnih cen, ki jih prizna zdravstvena skupnost Slovenije. Cene oskrbnega dne so letos od 6.500 do 7.500 dinarjev. Za borce in vojaške invalide so po zveznih predpisih znižane za 20 odstotkov.

Letos bodo povprečni stroški za zdravljenje za enega upravičenca v primerjavi z lani krepko poskočili. Lani je znašal ta strošek 43 tisoč dinarjev, letos bo že 130 tisoč dinarjev.

Sredstva za topliško-klimatsko zdravljenje vojaških invalidov, nosilec partizanske spomenice 1941, narodnih herojev se zagotovijo v proračunu federacije. Republiški komite za borce in vojaške invalide razdeli razpoložljivi denar po posameznih občinah glede na število ostalih upravičencev. Lani so za vojaške vojne invalide na

Jesenice poslali 805 tisoč dinarjev, letos pa je za jeseniške invalide namenjen milijon 300 tisoč dinarjev. Topliško zdravljenje koristi okoli 20 odstotkov vojaških invalidov.

Na klimatskem zdravljenju je bilo 117 borcev. Po tri tedne so bili v topličah trije, drugi po štirinajst dni. Za zdravljenje borcev so na Jesenicah porabili 8 milijonov dinarjev, povprečna cena na enega upravičenca pa je bila 67 tisoč dinarjev.

Jeseniški borci bodo letos letovali v činoma v Novigradu in v Strunjanu. Za 30 borcev so iz republiškega regresa zagotovili tudi 1.000 dinarjev regresa na dan. V Novigradu, ker ima počitniške hiše Zavod za letovanje Kranjskega stanec 2.800 dinarjev. Borci se zavzemajo, da bi imeli 20 odstotkov popusta, drugi v letovišču pa naj bi plačali polno ceno.

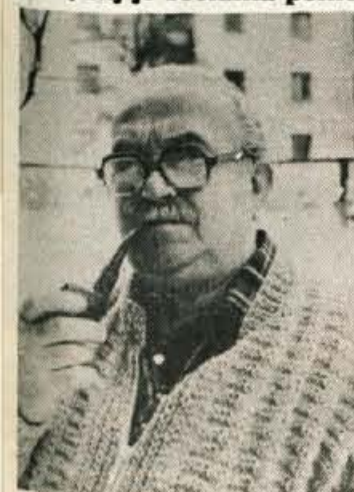
Ko se na Jesenicah pogovarjajo o zdravljenju borcev, poudarjajo, da morajo v zdravilišča predvsem tisti, ki so zdravljenja nujno potrebni, in ne po nekakšnem vrstnem redu. Letos so že odobrili 90 prošelj in se opredeljevali predvsem za tiste, ki so zdravstveno ogroženi in ki jim bo zdravljenje najbolj koristilo.

D. Sedej

Borcem se zdi pod častjo, da so . . .

Priznavalnine za vsakdanji kos kruha

Jesenice, 30. junija. — 200 priznavalnin na leto, da nekateri sploh lahko preživijo — Priznavalnini je odvzeta njena moralna vrednost, saj je socialna pomoč

V jeseniški občini prejema stalno občinsko priznavalno 140 udeležencev NOV, odobrijo pa še 60 enkratnih priznavalnin. Povprečna stalna priznavalnina znaša 7.900 dinarjev, najnižja 2.700 dinarjev, najvišja pa 25.000 dinarjev. Lani so zanje in za druge oblike pomoči porabili 11 milijonov dinarjev, medtem ko jim je za letos namenjeno 21 milijonov dinarjev.

V razpravi je nov družbeni dogovor o priznavalninah, po katerem naj bi bili do priznavalnin, stalnih in občasnih, upravičeni tudi tisti borci, ki niso uveljavljali dvojne delovne dobe. Tisti, ki

so uveljavili udeležbo v NOV po 9. 9. 1943 so do zdaj sicer bili upravičeni do priznavalnine, vendar so lahko dobili le priznavalno, ki je bila za 20 odstotkov manjša. Zdaj naj bi bili vsi izenačeni.

»Zalostno je to, da so priznavalnine socialna kategorija,« pravi predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice Stane Križnar. »Vsi ti dodatki, s priznavalno vred, so za borce nasploh ponižujoči. Za nobene privilegije se nismo borili in tudi nočemo jih, a žal je tako, da številni nimajo niti za preživetje. Pokojnine so silno nizke, po vojni pa je zaradi pomanjkanja delovnih mest ostala marsikatera življenjska družica doma. In danes? Danes mora ena skromna pokojnina nahraniti dvoje usta. Štirideset let so delali, zdaj pa s pokojnino komajda živijo. Nekaterim se zdi pod vsako vestjo in častjo, da bi prosili za priznavalno ali druge pomoči.«

Priznavalnina bi imela svojo pravo moralno in materialno vrednost, če ne bi bila socialni dodatek. Borci bi morali čutili, da je to denar za nekaj, kar so zaslužili in s čimer si lahko kupijo kaj več ali si kaj več privoščijo — naj bo to liter vina ali prijeten izlet. Tako pa so priznavalnine prej kot ne politična rešitev, sociala, ki z borcem prav nič ne sodi.«

D. Sedej

Dr. Dušan Bavdek, zdravnik

Za borce vendarle novi prostori

»Ugotavljamo, da so naši borci vedno bolj bolni. V ambulanto ne prihajajo le zaradi ene bolezni ali ene težave, temveč zaradi več hkrati. Najpogostejša obolenja so degenerativna obolenja lokomotornega aparata, kot je obraba sklepov in hrbtnice, pa srca in ožilja, vsa arterosklerozna obolenja in povišan pritisk. To je populacija, ki se stara in zahteva več medicinske pomoči v ambulanti in več obiskov patronažne sestre na domu.«

Ugotavljamo pa še nekaj drugega: glede na hitro višanje življenjskih stroškov nekaterim borcem pokojnine ne zadošča več za normalno življenje. Vse več jih prihaja k nam z željo, naj jim ocenimo telesne okvare; če so namreč več kot 50-odstotne, dobijo ljudje nekaj tisočakov dodatka. Vedno več je tudi prošelj za dodatek za nego in pomoč na domu.

Vendar se borci v kranjski občini kar dobro držijo. Njihova povprečna življenjska doba je 74 let. K temu nedvomno pripomore tudi redna zdravniška pomoč. Kranjskim borcem lahko sporočim veselo novico, da bo borčevski dispanzer dobil nove prostore. 1. junija letos smo začeli adaptirati prosto-

re v pritličju, desno od glavnega vhoda, kjer so bili dosedaj prostori psihometalnega dispanzerja. Dela je za tri mesece in upamo, da bomo oktobra letos naše borce že lahko sprejemali v lepih, novih in velikih prostorih, kjer jim bomo lahko nudili več zdravstvenih uslug na enem mestu. Lažje bo za vse, zanje in za nas.«

Spomenici za koči na Tegoščah in Dolgi njivi

Podljudelj — Predsednik Področnega odbora koroških partizanov Tržič Franc Globočnik je v soboto, 28. junija, na pastirskem dnevu v Podljudelju predal spomenico Področnega odbora koroških partizanov Gorenjske odboru pašne skupnosti Tegošče in Dolga njiva.

Koča na Tegoščah je bila med vojno večkrat zatočišče koroških partizanov, ki so prek Škrbine prešli na našo stran. Tu je bil februarja 1945. leta v hudem snegu tudi boj 1. bataljona Zahodno Koroškega odreda z veliko močnejšim sovražnikom. Tudi koča na Dolgi njivi je nudila zavetje partizanom, predvsem kurirjem in obveščevalcem. Zanimiva pa je tudi po dogodku, ki je bil takrat velikega pomena za partizane: tu je namreč leta 1944 zavezniško letalo, ki je priletelo iz Barija v Italijo, odvrlo padalo z orožjem. Zahodno Koroški odred se je dobro oborožen vrnil na Koroško.

Koči Tegošče in Dolga njiva sta vključeni v Koroško partizansko transverzalo, ki bo potekala od Solčave do tromeje na Peči.

D. D.

Učenci lipniške šole dva dni urejali okolico šole

Zasluženi denar za izlet in zvezke

Lipnica, 26. junija — Komunalno gospodarstvo Radovljica je del vodovoda od Kroke do Srednje Dobrave speljalo po šolskem zemljišču. Jarke je zasulo s stroji, dokončno ureditev pa je prepustilo osnovni šoli.

Ravnatelj Stane Mihelič nam je povedal, da so delovno akcijo načrtovali še pred koncem šolskega leta, vendar so se dela pri gradnji vodovoda zavlekla, tako da vodstvu šole ni preostalo drugega, kot da se je za akcijo odločilo že po uradnem koncu šolskega leta. »Učenci imajo dva delovna dneva v letnem učnem programu,« je pojasnil ravnatelj. »Šolarji iz nižjih razredov so zbirali papir po krajevnih skupnostih šolskega okoliša (Podnart, Kropa, Kamna gorica, Srednja Dobrava).

Vsak razred ga je zbral približno ton, vsi skupaj več kot šest ton. Učenci od petega do sedmega razreda so v četrtek in petek urejali okolico šolske stavbe. Resda je zvonec v sredo že umolknil, vendar zaradi akcije niso bili in ne bodo prikrajšani: prosti so bili v torek, 24. junija, in prosti bodo tudi 1. septembra.«

Marija Bevc iz Kamne gorice, učiteljica matematike in fizike v lipniški šoli, je pohvalila mlade šolarje, ki so tudi v času našega obiska pridno na-

kladali na tovornjak kamenje in prst, grabili, hiteli s samokolnicami. »Učenci so se že naveličali sedenja v šolskih klopih, fizično delo jim je bilo kar dobro sprostitev pred koncem šolskega leta. Vsi so se trudili, delo pa bi vsekakor lažje opravili, če bi bili med nami še osmošolci,« je dejala Marija.

Lipniški šolarji so v dveh dneh uredili 500 kvadratnih metrov zemljišča. Zasluženi denar — računajo na okrog tristo tisoč dinarjev — bodo koristno porabili: del za nakup delovnih zvezkov, ostalo pa bodo dali v šolsko hranilnico in ga ob koncu naslednjega šolskega leta namenili za izlet.

C. Zaplotnik

Jaka Skalar iz Kamne gorice je končal šesti razred. Ko smo ga spraševali, kako je bil zadovoljen s spričevalom, ni bil posebno zgovoren, zato pa je bil med najdelavnejšimi na akciji. »Vozil sem samokolnico in nakladal kamenje,« je povedal fantič, ki bo večino počitnic preživel doma, v kroparskem bazenu in ob morju.

Jaka Grošelj z Brezovice je končala semirazred s prav dobrim uspehom. »Vajena sem delala. Doma na kmetiji pomagam pri spravi sena, okopavam na vrtu . . . Na akciji je bilo prijetno in ne preveč naporno. Ne, žuljev ne bo! Med počitnicami bomo hodili v hribe, se kopali v bazenu v Kropi.«

Domen Zupan iz Kroke je sklenil peti razred s prav dobrim uspehom, a kljub temu ni bil posebno zadovoljen. »Bil sem že odličen,« je dejal. »Novica, da bomo morali v četrtek in petek urejati okolico šole, me ni presenetila. Bomo vsaj nekaj zaslužili za zvezke in za izlet,« je dejal Domen.

Osem križev čipkarske šole

Špice, nežne kot dih

Žiri, 27. junija — Pri osemdesetih letih je človek že ves betežen in bolehen. Žirovska čipkarska šola pa je pri teh letih bolj mlada kot kdajkoli. Zadnje leto jo je redno obiskovalo kar 98 šolarjev. Za jubilej so Žirovci pod okriljem domačega turističnega društva pripravili lepo razstavo čipk in drugih ročnih del. Odprli so jo v petek zvečer, zaprli v nedeljo.

Na razstavi so po treh letih spet pokazali svoje male mojstrovine čipkarske umetnosti, ki se je pri nas pojavila v 16. stoletju in bila sprva privilegij grajskih gospa in samostanov. Kdaj točno se je klekljanje iz Idrije zaneslo na Žirovsko, je težko reči, vendar pa Žirovci postavljajo za začetek 1868. leto. Slaba tri desetletja kasneje je Anton Primožič začel organizirano odkupovati oziroma prodajati čipke, ki so jih klekljarice prej zaupale krošnjarjem.

Z vse večjim zanimanjem za klekljanje se je pojavila tudi potreba po obvladovanju te spretnosti, po čipkarski šoli. Leto 1906 je v žirovski kroniki zapisano kot leto ustanovitve čipkarske šole.

Seznam vseh, ki so zaslužni zanjo in ki so jo obiskovali, je obsežen. Zato se zadržimo le pri sedanjih: Julka Fortuna, ena vodilnih poznavalk slovenskega čipkarstva, je šolarjem vedno pripravljena svetovati, pomagati, Rudolf

Eniko izdeluje klekeljne, Roza Stanonik vsije čipke v platno, pozabiti pa seveda ne gre tudi učiteljice Marice Albreht, pod katere vodstvom je šola dobila nov zamah.

Ljudsko umetnost klekljanja na Žirovskem obvladajo domala vse žene in tudi veliko moških. To so med drugim pokazali tudi na razstavi, na kateri so se košatili bolj ali manj veliki klekljanci prti z bolj ali manj zahtevnimi vzorci in drugi izdelki čipk, med katerimi so morda najbolj zbudile v oči lepe rokavice. Žirovski klekljarji vztrajajo, četudi njihovo delo z denarjem nikdar ni plačano. Spoštovano pa postaja vse bolj in to je tudi lepa nagrada svoje vrste.

Kar so žirovski klekljarji pokazali in kar so v svojem kratkem nastopu obljubili najmlajši iz čipkarske šole, obeta, da bo ta ljudska umetnost še dolgo živela.

H. Jelovčan

Kako je Jesenkova mama klekljala prt za dvanajst ljudi

Marija Žitko, Jesenkova mama iz Nove vasi, je ena prvih učenk čipkarske šole. Stopa proti 87. letu.

Približno sedem let je bila stara, ko je začela hoditi v ljudsko šolo. Šest let je hodila vsak dan, nato pa še eno leto v ponavljalno šolo vsak četrtek. In tako kot je hodila v ljudsko šolo, je vsak dan hodila tudi v klekljarsko. Veliko veselja je imela s špicami.

Najprej so delali kitice, potem krajčke pa rogljičke, križčevke, pogačke in kronce. Učili so se in klekljali čipke na metre. Pošiljali so jih na Dunaj.

Ko je prišla iz šole, je nadaljevala sama. Največ je klekljala po naročilu, tudi zbiralcem, ki so jih prodajali po vsej Jugoslaviji in zunaj, jih je dajala, kasneje pa je delala še za odkupno postajo ljubljanskega Doma. Delo nikoli ni bilo prida plačano, nikoli toliko, kot je bilo utrudljivo, dolgotrajno in zahtevno.

Jesenkova mama se najbolj spominja velikega prta, ki ga je za neko Žirovko delala pred štiridesetimi leti. Ko je prišla na polovico, je bila že tako naveličana, da ga je kar takega odnesla naročnici. Pred šestimi leti pa jo je ženska spet ustavila in prosila, če bi prt vendarle dokončala. Sprejela je, ker drugače skoraj ni mogla. Ko je gledala vzorce, ji je šlo na jok. Bili so zapleteni, težki. Ko je naredila prvo in nato drugo rožo, ji je spet steklo. Prt je končala v štirih mesecih. Predlani mu je dodala še dvanajst servietov.

Zdaj Jesenkova mama bolj malo kleklja, ker jo boli roka. V delu ima prt iz petelj. Ni dvoma, da ga ne bi končala.

Klekljati je naučila vse tri vnuke, še posebno pa je vesela, ker je v žirovski čipkarski šoli zadnja dela spet veliko mladih.

Matjažova Micka

Spoznali sva se pozimi, ko je bila Šenturska gora še pod debelim snegom in je vražje mrzlo vleкло čez travnike pod šolo, ko je zavijalo čez vas. A tudi na tak dan ni zdržala doma. Sekirico je stisnila pod roko pa hajd na rob gozda pod šolo, kjer ji je polomilo stare jablane. Žled ti pa naredi hudo! Tam sva jo našli z Mežnarjevo Mileno. Butarice bo naredila. Za naprej, seveda. Za to in še za nekaj zim jih ima doma. A če ti mraz takole naredi, je treba pospraviti in če je dan sončen, pa če je mraz še hujski, je nič ne obrži doma.

Aprila jih je imela 80. Le Mihova dva sta še starejša. Ampak spomin pa ima Matjažova Micka — za vse Šenturčane skupaj! Kadar se kdo v vasi ni mogel spomniti, kdaj se je zgodilo to in ono, kdaj se je poročila ta, kdaj je bil rojen oni, so le Matjažovo Micko povprašali; ona je vselej vedela za vse. Še matere, pripoveduje nekdanji šenturski učitelj Srečko Brglez, ki so pripeljale otroke v

šolo vpisat, pa se niso mogle spomniti, na kateri dan je bil rojen. Družine so bile tod namreč velike, tudi po šestnajst otrok so imele. Takrat je mati otroka hitro poslala v vas: »Micko pojdi vprašat!« In otrok je bil ves zadihan kmalu nazaj s svojim rojstnim dnevom.

Pa ni imela Micka veliko lepega v življenju, vsaj kot otrok ne. Ata so v prvi svetovni vojni padli, mama jim je tudi tisti čas umrla in Micka je morala sama, komaj desetletna, skrbeti zase in še za tri otroke. Kako se je učila peči kruh! Po dvakrat ga je pekla, ker je bil v sredini še surov. Niso ga mogli pričakati!

Bosi so hodili v šolo, suhe hruške so nesli s seboj. Kaj vedo danes otroci, kako se je včasih živelo! Ja, šola bo pa tudi že toliko stara kot ona sama. 1905. leta je morala biti zgrajena. Antonova mama, ki je bila rojena leta 1898. leta, je prva hodila vanjo, so pravili, ko so želi . . .

Najlepše je bilo, ko je bila mlada. Vsako nedeljo so kje plesali, največ-

krat pri Haluparju, kjer je bila gostilna. Popoldne, po verouku, so prišli fantje ponje. Stirnova Franca je igrala kar na ta male orglice. Včasih je bilo tu živo, 24 kmetij je bilo včasih, še deset let nazaj, zdaj jih je le še nekaj. Fricve kmetije ni več, iz nje bo vikend hišica, Novakove Ančke hiša je prazna . . .

Včasih so bile Cerklje njihova fara. Vsakič je bilo hudo za pogrebe. Micki sta umrla dva sinova in vsakič so prosili župnika, da bi ga kar tu pokopal. Pa ni hotel. V Cerklje so morali nositi. Zdaj za vse praznike in nedelje prihaja kaplan iz Cerkelj in tu tudi pokupujejo.

Samo zdravje sije iz nje, zagotovo še ne misli na smrt. Še vedno rada dela; jeseni je pobrala vse sadje. Vsakega jabolka, vsake hruške, pa če je še bolj črvena, je škoda. Ker ima operirana oba kolka, se težko pripogiba; žebliček je zabila na koncu palice, sadeže pa je natikala. Skuhala je skoraj 80 litrov žganja. Nihče nima tako dobrega kot Matjažova Micka, pravijo Šenturčani.

D. Dolenc

gorenjeglin

Lesna industrija n. sol. o.
63331 Nazarje 21
telefon: (063) 831-931
telex: 33624 yu glin

**Tradicija, trajnost,
kakovost** — vezana in termoizolacijska okna,
zložljive podstrešne stopnice, harmonika vrata

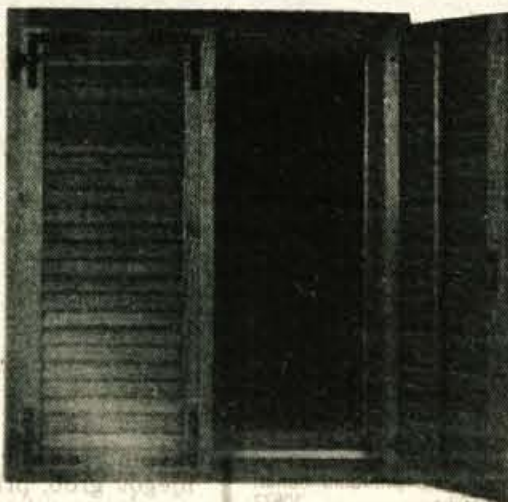
Gorenje Glin

dobite v vseh razstavno prodajnih
centrih Gorenja in trgovinah
z gradbenim materialom po Jugoslaviji.

Zahtevajte naš prospekt pri prodajalcu!

Obiščite nas v:

- LESNINI KRANJ
- MERKURJU KRANJ

SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA KRANJ Stritarjeva 5

objavlja prosta dela in naloge

1. KV KUJARJA za nedoločen čas
2. KV NATAKARJA za določen čas za dobo enega leta (nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu)

Pogoji:

- pod 1. — KV kuhar in 1 leto delovnih izkušenj ali PK kuhar in 3 leta delovnih izkušenj
- pod 2. — KV natakarkar in 1 leto delovnih izkušenj ali PK natakarkar in 3 leta delovnih izkušenj

Prošnje sprejemamo 8 dni po objavi v upravi DO.

DEŽURNI VETERINARJI

od 4. 7. do 11. 7. 1986

za občini Kranj in Tržič
od 6. do 22. ure Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781, od 22. do 6. ure pa na tel.: 23-518

za občino Škofja Loka
MIRO KRIŽNAR, dipl. vet., Godešič 134, tel.: 62-130

za občini Radovljica in Jesenice
FRANC PAVLIČ, dipl. vet., Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

ANSAMBEL AVSE- NIK, ki letos praznuje že 34-letnico delovanja, je konca junija in v začetku julija pripravil veliko slovensko turnejo z osmimi koncerti. V soboto, 5. julija, ob 19. uri bo koncert v LAHOVČAH na prostem. Po koncertu bo velika vrtna veselica. Za ples bo igral ansambel Gašperji. Vabljeni!

ŠPORT IN REKREACIJA ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

1. VODENJE RAČUVODSTVA

Pogoji: — končana srednja ekonomska šola
— 4 leta delovnih izkušenj

2. KNJIGOVODSKA IN ADMINISTRATIVNA DELA

Pogoji: — končana srednja ekonomska šola
— znanje knjigovodstva in strojepisja.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Šport in rekreacija, Podlubnik 1 c, Škofja Loka. O izboru bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

PLANIKA

Industrijski kombinat PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge:

— VODENJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE v investicijsko servisni službi

Zahteva se: — visoka strokovna izobrazba strojne smeri
— 4 leta delovnih izkušenj
— znanje enega svetovnega jezika
— sposobnost komuniciranja in hitrega ukrepanja
— poskusno delo traja tri mesece

Pisne ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

TEMELJNO SODIŠČE KRANJ

objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom

HIŠNIKA IN KURJAČA za enoto temeljnega sodišča v Kranju

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- program srednjega izobraževanja IV. stopnje — tehnične smeri
- izpit za kurjača
- 1 leto delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite na naslov: Predsedništvo temeljnega sodišča Kranj, Moša Pijade 2, v 8 dneh po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

OBČINSKA KONFERENCA ZSMS JESENICE

Na osnovi sklepa predsedstva OK ZSMS Jesenice objavlja prosta dela in naloge

TAJNICE

Pogoji: — končana V. stopnja izobrazbe, zaželena ekonomska ali administrativna smer
— 1 leto delovnih izkušenj

Zaželeno je, da je kandidat mlajši in da pozna problematiko ZSMS.

Nastop dela 1. avgusta 1988. Delo bo združeval za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 90 dni. Stanovanj ni.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov OK ZSMS Jesenice, Titova 86, Jesenice.

ljubljska banka

LJUBLJANSKA BANKA
Temeljna banka Gorenjske, Kranj, n. sub. o.
Kranj, JLA 1

objavlja po sklepu izvršilnega odbora z dne 27. junija 1986

JAVNO LICITACIJO AVTOMOBILOV

tip vozila	izklicna cena
lada VAZ-2101	126.500 din
lada F karavan	506.000 din
VW 1200	322.000 din
polonez	402.500 din
zastava 101	287.500 din

Licitacija bo v sredo, 9. julija 1986, ob 14. uri na pokritem parkirišču poslovne stavbe Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1.

Prometni davek plača kupec.

Vse informacije dobite na dan licitacije uro pred pričetkom.

OSNOVNA ŠOLA STANETA ŽAGARJA LIPNICA

objavlja prosta dela in naloge:

1. HIŠNIKA s polnim delovnim časom, za nedoločen čas, delo prične izbrani kandidat opravljati takoj po podpisu izjave o združenem delu
2. PREDMETNEGA UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE s polovičnim delovnim časom, za nedoločen čas, delo prične opravljati 1. septembra 1986
3. SNAŽILKE s polnim delovnim časom, za nedoločen čas, delo začne opravljati izbrani kandidat takoj po podpisu izjave o združenju dela

Izbrani kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1. — poklicna izobrazba kovinarske, lesne ali elektro stroke
- pod 2. — pedagoška izobrazba razpisane smeri v skladu z zakonom o osnovnem šolstvu
- pod 3. — končana osnovna šola, izkušnje z delom v kuhinji in zdravniško spričevalo, ki ji dovoljuje delo v družbeni kuhinji.

Poskusno delo pod točkama 2 in 3 traja dva meseca.

Kandidati naj vložijo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa v osnovno šolo Staneta Žagarja, Lipnica.

gorenjski tisk

tiskarna in kartonaža — n. sol. o.
moše pijadeja 1, p. p. 81
TOZD Dodelava Kranj, b. o.

proda

po sklepu delavskega sveta na podlagi licitacije s pisnimi ponudbami

garsonjero v Kranju, Jake Platiše 3, št. 24, III. nadstropje

Izklicna cena je 3.984.761.— din.

Garsonjera meri 27,81 m².

Kupec plača tudi pripadajoči prometni davek in druge datjave.

Interesenti naj pošljejo pisne ponudbe v zapečateni ovojnici na naslov: Tiskarna in kartonaža Gorenjski tisk, n. sol. o., Kranj, TOZD Dodelava Kranj, b. o., Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj z oznako: »za garsonjero«, in sicer v 8 dneh po objavi oglasa.

Interesenti morajo vplačati 10 % varščino, ki se uspelemu ponudniku vračuna v kupnino, drugim pa se vrne. Prednost med ponudniki imajo tisti, ki ponudijo višjo ceno ob enakih ostalih pogojih. Varščino vplačajo interesenti na ž. r. št. 51500-726/1-1221 TK Gorenjski tisk, združena sredstva — stanovanjski del. Rok za plačilo je 8 dni po pravnoveljavni sklenitvi pogodbe v enkratnem znesku. Garsonjera se prepušti kupcu v last šele po popolnem plačilu.

Ogled garsonjere je možen vsak delovni dan od 18. do 20. ure, podrobnejše informacije dobite po telefonu 064/24-477.

Interesente bomo o izidu licitacije obvestili pisno.

Iskra

ISKRA TELEMATIKA
Industrija za telekomunikacije in računalništvo
Kranj, n. sol. o.

Komisija za kadrovske zadeve

TOZD Tovarna mehanskih konstrukcij in delov

objavlja prosta dela in naloge

VODJE GALVANSKE OBDELAVE

Pogoji: — visokošolska izobrazba — smer kemijska tehnologija
— ustrezne delovne izkušnje

Komisija za kadrovske zadeve

Delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge

— v Investicijski službi

DIPLOMIANEGA GRADBENEGA INŽENIRJA

Pogoji: — strokovni izpit

— v službi za varstvo pri delu in humanizacijo dela

STROKOVNEGA SODELAVCA ZA PREDHODNI POSTOPEK

Pogoji: — visokošolska ali višješolska izobrazba strojne ali elektro smeri
— strokovni izpit iz varstva pri delu

STROKOVNEGA SODELAVCA ZA POSEBNE TEHNOLOGIJE (GALVANIKE)

Pogoji: — visokošolska izobrazba — smer kemijska tehnologija
— strokovni izpit (možnost opravljanja tudi v delovni organizaciji)

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika, Kadrovska služba, Ljubljanska cesta 24/a, Kranj.

